

Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dia

cesarstwa austriackiego.

Część CVII.

wydana i rozesłana:

w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 9. Sierpnia 1850,

w wydaniu niniejszem 17. Września 1851.

322.

Traktat z dnia 3. Lipca 1849.

zawarty między rządami Austrii, Modeny i Parmy,

względem wolnej żeglugi na rzece Padu.

(zatwierdzony przez oświadczenia ministeryalne, wydane ze strony Austrii dnia 11. Września 1849, ze strony Modeny dnia 25. Sierpnia 1849, ze strony Parmy 15. Września 1849.)

Tekst pierwotny.

Sua Maestà l'Imperatore d'Austria, Re
d'Ungheria, Boemia, Galizia, Lodomeria,
Lombardia, Venezia ecc. ecc.,

Sua Altezza Reale l'Arciduca, Duca
di Modena ecc. ecc. e

Sua Alteza Reale l'Infante di Spagna,
Duca di Parma ecc. ecc.

Essendo mediante i rispettivi Governi convenuti di pieno accordo, di promuovere a vantaggio del commercio, la libera navigazione del Po, per ora dallo sbocco del Ticino fino all'Adriatico, e riserbandosi la Maestà Sua, di ottenere la corrispondente adesione anche dallo Stato Pontificio, hanno infrattanto concertato quanto appresso, da entrare però solo in attività, quando conseguitasi la suenunciata adesione, potrà procedersi a render pubblica la presente con-

Przekład

Najjaśniejszy Pan, Cesarz Austrii, król węgierski i czeski, Galicyi, Lodomeryi, Lombardyi i Wenecyi i t. d.

Jego Królewska Wysokość arcyksiążę, książę Modeński etc. etc. i

Jego Królewska Wysokość, infant hiszpański, książę Parmy i t. d.

zgodziwszy się przez Swoje rządy jedno-
myślnie na to, ażeby na korzyść obrotu
handlowego, uczynić wolną żeglugę na rze-
ce Padu, obecnie od ujścia rzeki Ticino aż
do morza adyatyckiego, przyczem Najja-
śniejszy Pan, J. C. Mość, zastrzega Sobie
skłonić także państwo kościelne do przy-
stąpienia do niniejszego traktatu, porozu-
mieli się obecnie na punkta następujące,
mające wszelako dopiero wtenczas wejść
w wykonanie, kiedy wspomniane przystą-

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

Kaiserthum Oesterreich.

CVII. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 9. August 1850,
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 17. September 1851.

322.

Vertrag vom 3. Juli 1849,

zwischen den Regierungen von Oesterreich, von Modena und von Parma,
betreffend die freie Schiff-Fahrt auf dem Po-Flusse.

(Ratificirt durch Ministerial-Erklärungen von Seite Oesterreichs am 11. September 1849, von Seite Modenas am 25. August 1849, und von Seite Parmas am 15. September 1849.)

U e b e r s e t z u n g.

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich, König von Ungarn und von Böhmen, von Galizien und Lodomerien, der Lombardei und Venedigs etc. etc.

Seine königliche Hoheit der Erzherzog, Herzog von Modena etc. etc. und

Seine königliche Hoheit der Infant von Spanien, Herzog von Parma etc. etc.

haben, — nachdem Sie mittelst ihrer respectiven Regierungen einhellig übereingekommen sind, zum Vortheile des Handelsverkehrs, die freie Schiff-Fahrt auf dem Po gegenwärtig auf der Strecke von der Einmündung des Ticino bis in das adriatische Meer herzustellen, und indem Seine Majestät Sich vorbehält, auch den entsprechenden Beitritt des Kirchenstaates zu erwirken, — Sich für dermalen über Nachstehendes verständiget, welches jedoch erst dann in Wirksamkeit zu treten hat, wenn die vorangedeutete Beitrittserklärung erfol-

venzione; ed hanno nominato a Loro Plenipotenziari, cioè:

Sua Maestà l'Imperatore d'Austria, il Signor Carlo Lodovico Cavaliere di Bruck, Cavaliere dell'Imperiale Ordine Austriaco di Leopoldo, Suo Ministro del commercio ecc.,

Sua Altezza Reale l'Arciduca, Duca di Modena, il Signor Teodoro Conte de Volo, Cavaliere dell'Imperiale Ordine Austriaco della Corona di ferro, Suo Ciambellano, Consigliere nel Ministero degli affari esteri ecc. e

Sua Altezza Reale l'Infante, Duca di Parma, il Signor Tomaso Barone Ward, Gran croce dell'Ordine Gran-Ducale di S. Giuseppe di Toscana, Senatore Gran croce dell'Ordine Costantiniano di S. Giorgio di Parma, Cavaliere di I. Classe dell'Ordine di S. Lodovico pel Merito civile di Lucca, Suo Ciambellano, Consigliere di Stato ecc.

I quali essendosi riuniti in Milano, ed avendo esibiti i loro pieni poteri, trovati in buona e debita forma, e quelli scambiatisi, hanno convenuto e stipulato gli articoli seguenti:

Articolo I.

La navigazione sul Po sarà libera ed esente da qualunque aggravio, lungo il tratto complessivo del territorio degli Stati segnatarj, e fino all'Adriatico, e non potrà essere interdetta o difficoltà, sotto nessun aspetto a chi si sia, salve però quelle discipline, che verranno presentemente, o in seguito, di comune consenso di essi Stati fissate, e sempre nel senso il più favorevole allo sviluppo del commercio di tutte le nazioni.

pienie będzie uskutecznione a zatem i niniejszy traktat może być ogłoszony; i mianowali pełnomocnikami Swymi:

Najjasniejszy Pan, Cesarz Austrii, mianował p. Karola Ludwika kawalera de Bruck, kawalera ces. austriac. orderu Leopolda, Sw. go ministra handlu etc.

Jego król Wysokość arcyksiążę, książę Modeny, mianował p. Teodora hr. de Volo, kawalera ces. austriac. orderu korony żelaznej, Swego szambelana, radcę w ministerstwie spraw zewnętrznych etc.

Jego król. Wysokość infant, książę Parmy, mianował p. barona Tomasza Ward, kawalera wielkiego krzyża orderu Wielk. księstwa Toskańskiego, zwanego S. Józefa, senatora wielkiego krzyża konstantyńskiego orderu S. Jerzego Parmy, i kawalera I klasy orderu księstwa Lukii, zwanego S. Ludwika za zasługi cywilne, Swego szambelana, radcę Stanu i t. d.,

k którzy zgromadziwszy się w Medyolanie, po okazaniu i zamienieniu pełnomocnictw, uznanych za wystawione w dobrej i należytej formie, porozumieli i zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł I.

Żegluga na rzece Padu, będzie wolną i swobodną od wszelkich uciążliwości wzdłuż całego biegu rzeki przez państwa kontraktujące, aż do ujścia jej do morza adryatyckiego, i nikomu pod żadnym pretekstem ani zabronioną, ani utrudnioną być nie może. z zastrzeżeniem wszelako przepisów, które obecnie lub na przyszłość ustanowione zostaną za wspólnem porozumieniem się tychże państw i zawsze w celu najpożyśniejszego rozwoju handlu wszystkich narodów.

gen, und sohin die Veröffentlichung des gegenwärtigen Vertrages ermöglicht werden wird, und haben zu Ihren Bevollmächtigten ernannt:

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich den Herrn Carl Ludwig Ritter von Bruck, Ritter des kaiserlich-österreichischen Leopold-Ordens, Allerhöchstdessen Minister des Handels etc.

Seine königliche Hoheit der Erzherzog, Herzog von Modena den Herrn Theodor Conte de Voio, Ritter des kaiserlich-österreichischen Ordens der eisernen Krone, Höchstdessen Kammerherrn, Rath im Ministerium der auswärtigen Angelegenheiten etc.

Seine königliche Hoheit der Infant, Herzog von Parma, den Herrn Baron Thomas Ward, Grosskreuz des grossherzoglich-toscanischen St. Joseph-Ordens, Senator-Grosskreuz des constantinischen St. Georg-Ordens von Parma, und Ritter I. Classe des herzoglich-lucchesischen St. Ludwig-Ordens für Civil-Verdienste, Höchstdessen Kammerherrn, Staatsrath etc.

Dieselben haben, nachdem sie in Mailand zusammengetreten sind, und ihre in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten vorgewiesen und ausgewechselt haben, die nachstehenden Artikel verabredet und festgestellt:

Artikel I.

Die Schiff-Fahrt auf dem Po-Flusse soll frei seyn und enthoben jeder Belastung längs seines gesammten Zuges durch das Gebiet der contrahirenden Staaten und bis in das adriatische Meer, und solche wird Niemanden, wer es immer sei, unter irgend einem Vorwande untersagt oder erschwert werden können, mit Vorbehalt jedoch jener Vorschriften, welche gegenwärtig oder in Zukunft durch gemeinschaftliches Uebereinkommen dieser Staaten, und stets in dem, der Entwicklung des Handels aller Nationen, günstigsten Sinne festgestellt werden.

Sarà pure libera nello stesso modo la navigazione dei confluenti inferiori allo sbocco del Ticino:

1. se esistenti in confine fra alcuni degli Stati contraenti;

2. dal punto ove abbandonano lo Stato di loro origine, fino ed inclusivamente alla loro foce nel Po, nel quale tratto, se esistessero dei semplici diritti di navigazione, questi non potranno essere per gli esteri maggiori, che pei nazionali.

Articolo II.

In conseguenza di ciò quei qualunque diritti di transito, che si percepissero finora nell' anzidetto tratto complessivo di Po, dalle Alte Parti contraenti, come pure ogni altro diritto, ove esistesse, sia di approdaggio, e di carico e scarico sforzato, ossia di qualunque altra natura o denominazione andranno a cessare dal giorno della pubblicazione della presente convenzione.

La soppressione dei diritti finora percepiti sul Po, non si estende però sopra le seguenti spese, cioè:

- a) Le spese per gli Uffici di sanità, e le spese di porto per quei navigli, che sortono dal mare, o vi entrano, dietro le vigenti discipline;
- b) i diritti di passaggio ai ponti;
- c) le spese, che approdando si incontrano nei porti e nelle darsene;
- d) le spese per carico e scarico, per pesi e misure, e per magazzinaggio.

Queste spese saranno però regolate dalla Commissione, di cui al seguente articolo V, espresse in regolari tariffe e pubblicate, e non sarà permesso ad alcuno Stato

Równie też wolna będzie żegluga na bocznych rzekach niżej ujścia rz. Ticino:

1. Jeżeli takowe płyną na granicy kilku państw kontraktujących, mianowicie:

2. od tego punktu, gdzie opuszczają państwo, w którym biorą początek aż do ujścia swego do rzeki Po i w samym ujściu. Gdyby na tej przestrzeni istniały pojedyncze opłaty od żeglugi, takowe dla cudzoziemców nie mogą nigdy być wyższe jak dla krajowców.

Artykuł II.

W skutek tego ustają od dnia, w którym niniejszy traktat ogłoszonym zostanie, wszelkie jakiegokolwiek bądź rodzaju należitości od przechodu, pobierane dotąd przez wysokie Strony kontraktujące, na całej wspomnianej przestrzeni rzeki Po, równie jak wszelki przymus co do lądowania, lądowania lub wyładowania, albo innego rodzaju i nazwiska prawa.

Wszelako między zniesionemi a dotąd na rzece Po pobieranemi należitościami, nie są objęte opłaty następujące:

- a) Należitości dla urzędów sanitarnych, tudzież należitości portowe od statków, które z morza przybywają lub na morze się udają, a to stosownie do przepisów istniejących;
- b) należitości od przechodu przez mosty;
- c) opłaty, które składać należy przy lądowaniu w portach lub w dokach (darsenach);
- d) opłaty od lądowania i wyładowania, od miar i wag i od składania w magazynach.

Wszelako rzeczzone opłaty, uregulowane przez komisję, o której w następującym artykule V, mzmianka jest uczyniona, i uporządkowane w taryfach, podane zostaną

In gleicher Weise frei, wird auch die Schiff-Fahrt auf den Nebenströmen unterhalb der Einmündung des Ticino seyn:

1. Wenn sie an den Gränzen zwischen einigen der contrahirenden Staaten fließen, und zwar:

2. Von dem Puncte aus, wo sie den Staat ihres Ursprunges verlassen, bis — und einschliesslich ihrer Einmündung in den Po. — Sollten auf dieser Strecke einfache Schiff-Fahrts-Abgaben bestehen, so werden diese für die Ausländer nie grösser seyn können, als für die Inländer.

Artikel II.

In Folge dessen haben wie immer geartete Durchzugsgebühren, welche bisher auf der vorerwähnten Gesamtstrecke des Po-Flusses von den hohen contrahirenden Theilen eingehoben werden, sowie auch jedes etwa bestehende Zwangsrecht zum Anlanden, Laden und Ausladen, oder Rechte anderer Art und Benennung vom Tage der Veröffentlichung des gegenwärtigen Vertrages aufzuhören.

Die Aufhebung der bisher auf dem Po-Flusse eingehobenen Gebühren erstreckt sich jedoch nicht auf die nachstehenden Auslagen:

- a) Die Gebühren für die Sunitätsämter und die Hafengebühren für jene Fahrzeuge, welche vom Meere ein- oder in dasselbe auslaufen, und zwar nach den bestehenden Vorschriften;*
- b) die Durchgangsgebühren bei den Brücken;*
- c) die Auslagen, welche beim Landen in den Häfen oder den Docks (Darsenen) zu entrichten sind;*
- d) die Auslagen für Laden und Abladen, für Masse und Gewichte und für Einlagerungen.*

Diese Auslagen werden jedoch durch die Commission, deren im folgenden Artikel V erwähnt wird, geregelt, in ordentlichen Tarifen ausgesprochen und veröffentlicht werden,

di aumentarle senza consentimento degli altri Stati segnatori.

Articolo III.

Nessun naviglio od altro convoglio sul Po, potrà essere obbligato ad approdare e fermarsi in luoghi estranei alla sua destinazione.

Solo all' entrata, come alla sortita dalle estremità principali di esso fiume, ed in altri tre luoghi, di cui nel susseguente articolo XII, sarà tenuto ogni naviglio od altro convoglio di approdare, e di giustificare, a senso di un relativo regolamento da rilasciarsi alle dogane estreme, le quali verranno esse pure particolarmente designate, il carico, la destinazione e l'adempimento delle discipline da esso regolamento prescritte.

Articolo IV.

Coerentemente all' articolo I di questa convenzione, non sarà permesso né ad associazioni, e meno ancora a singoli individui, di esercitare un diritto esclusivo di navigazione sul Po.

Articolo V.

Per sorvegliare l'andamento del fiume nel rapporto della navigazione, e per dirigere le opere necessarie, tanto pel successivo miglioramento del corso del fiume stesso, quanto pel mantenimento delle vie di alzaja (vie di attiraglio), come per stabilire un' Autorità, che possa servire qual mezzo diretto di comunicazione fra gli Stati segnatori, sopra tutto ciò, che riguarda l'oggetto principale della convenzione, verrà nominata un' apposita Commissione di quattro Membri, ed oltre a questi di un Presidente, il quale, come pure uno dei Commissari, sarà nominato dall'Austria, e gli altri tre Commisari, uno per cadauno Stato.

do publicznej wiadomości; których żadne państwo podwyższyć nie może bez zezwolenia innych państw kontraktujących.

Artykuł III.

Żaden okręt, lub inny transport nie może być przymuszony do lądowania lub zatrzymywania się w takich miejscach, które nie są miejscami jego przeznaczenia.

Tylko w dwóch głównych ostatecznych tej rzeki punktach wpłynienia i wypłynienia, tudzież w trzech innych miejscach, o których mowa będzie w artykule XII, obowiązany jest każdy okręt lub inny transport przybić do brzegu, i wykazać ładunek równie jak przeznaczenie okrętu, tudzież udowodnić, iż zadosyć warunkom, wskazanym regulaminem, który wydany będzie dla urzędów cłowych ostatecznych, mających być szczególnie ku temu oznaczone.

Artykuł IV.

Zgodnie z Art. I. niniejszej konwencji nie wolno będzie ani towarzystwom, ani też osobom pojedynczym wykonywać wyłącznej żeglugi na rzece Po.

Artykuł V.

Do zwracania ciągłej uwagi na bieg rzeki pod względem żeglugi, do kierowania pracami potrzebnymi czyli do poprawienia koryta rzeki na przyszłość, czyli też do utrzymania dróg przybrzeżnych, i do ustanowienia władzy, mającej służyć za środek do porozumienia się państw kontraktujących we wszystkich rzeczach, odnoszących się do głównego celu niniejszego traktatu, — wyznaczona będzie komisya, złożona z czterech członków, i oprócz tego z jednego prezydenta. Prezydent i jeden z komisarzy mianowany będą przez Austryę, inni zaś trzej, po jednemu przez każde państwo.

und es soll keinem der Staaten erlaubt seyn, selbe ohne Zustimmung der anderen contrahirenden Staaten zu erhöhen.

Artikel III.

Kein Schiff, oder anderer Transport auf dem Po, darf verhalten werden, an Orten, welche ausser seiner Bestimmung liegen, zu landen, oder sich aufzuhalten.

Nur beim Ein- und Auslaufen an den beiden Haupt-Endpuncten dieses Flusses, und an drei anderen Orten, von denen im folgenden Artikel XII die Rede ist, wird jedes Schiff oder anderer Transport verpflichtet seyn, anzulanden, und im Sinne eines, den äussersten Zollämtern, welche ebenfalls besonders zu bezeichnen seyn werden, zu ertheilenden bezüglichlichen Reglements, die Ladung und Bestimmung des Schiffes und die Erfüllung der in diesem Reglement vorgezeichneten Bedingungen nachzuweisen.

Artikel IV.

Im Zusammenhange mit dem Artikel I dieser Convention wird weder Gesellschaften, noch einzelnen Personen erlaubt seyn, ein ausschliessliches Schiff-Fahrtsrecht auf dem Po auszuüben.

Artikel V.

Um den Lauf des Flusses in Bezug auf die Schiff-Fahrt zu überwachen, und um die sowohl zur künftigen Verbesserung des Flussbeetes selbst, oder zur Erhaltung der Treppelwege nöthigen Arbeiten zu leiten, und um eine Behörde aufzustellen, welche als unmittelbares Verbindungsmittel zwischen den contrahirenden Staaten in allem Jenen dienen soll, was sich auf den Hauptzweck des Vertrages bezieht, — wird eine besondere Commission aus vier Mitgliedern, und überdiess einem Präsidenten ernannt werden, welcher letzterer so wie einer der Commissäre von Oesterreich, die übrigen drei, je einer von jedem Staate ernannt werden.

Le deliberazioni di essa Commissione si faranno per maggioranza assoluta di voti, e la sede della medesima verrà determinata in seguito, in una delle città del Regno Lombardo-Veneto.

Articolo VI.

Uno dei principali attributi di questa Commissione sarà di unirsi periodicamente due volte all' anno, cioè in primavera ed in autunno, di investigare lo stato del fiume nel rapporto della navigazione e sullo sviluppo della medesima, di determinare i lavori necessari per l' anno avvenire, e di sottomettere a tempo opportuno, il suo operato ai rispettivi Governi. Sopravveglierà d' altronde questa Commissione gli Uffici di percezione, per ciò che riguarda le tasse di navigazione, di cui al susseguente articolo X, prendendo notizia dei registri appositi da stabilirsi, e prevedendo o levando ogni abuso che si introducesse a detrimento o ad inciampo della pronta spedizione dei navigli.

Saranno in appresso, con apposito regolamento, determinate le attribuzioni dei Membri della Commissione.

Articolo VII.

Saranno posti sotto la sorveglianza speciale di essa Commissione tutti i mulini e passi-volanti; spetterà ad essa di determinarne la posizione in caso di cambiamento, di far piantare i segnali atti a prevenire a tempo i piloti di qualche eventuale pericolo, e di prendere tutte quelle misure e precauzioni, che atte sieno alla sicurezza ed al maggiore sviluppo della navigazione, procedendo col dovuto riguardo alle prescrizioni nei diversi Stati vigenti, per la conservazione degli argini e delle sponde, e mantenendosi per ciò, ove occorra, in corrispondenza coi rispettivi Governi. Avrà pure la vigilanza sui ponti, sui porti, sulle

Komisya stanowić będzie uchwały prostą większością głosów; za siedzibę jej wyznaczone będzie później jedno z miast królestwa Lombardzko - Weneckiego.

Artykuł VI.

Jedna z najważniejszych czynności komisyi będzie, zgromadzać się peryodycznie dwa razy do roku, raz na wiosnę a raz w jesieni, zbadać stan rzeki pod względem żeglugi i postęp tejże, oznaczyć prace, potrzebne w roku następującym, i przedłożyć wcześniej operat rządowi swojemu. Rzeczona komisya czuwać winna oprócz tego nad urzędami poborowemi co do taks żeglugowych, wspomnionych w następującym Art. X; wglądając do rejestrów, osobno na ten cel zaprowadzić się mających, zapobiegając lub usuwając wszelkie nadużycie, któreby przeszkadzało lub tamowało spieszłą ekspedycję okrętów.

Następnie oznaczony będzie zakres działania członków komisyi osobnem rozporządzeniem.

Artykuł VII.

Wszystkie młyny i mosty zwodzone oddane będą pod szczególną uwagę komisyi; ona ma prawo, w razie zmiany miejsca, wyznaczać dla nich stanowiska, tudzież zarządzić, aby w razie niebezpieczeństwa wystawiane były wcześniej stosowne znaki dla przestrogi loctmanów, i użyć wszelkich środków ostrożności mogących posłużyć do większego rozwoju i bezpieczeństwa żeglugi; przyczem postępować winna z należytą uwagą na przepisy, istniejące w każdym państwie co do utrzymywania tam (grobli) i brzegów, a w razie potrzeby porozumieć się w tym względzie z rządami dotyczącymi. — Komisya wspomniona będzie miała

Die Beschlüsse der Commission sind mit absoluter Stimmenmehrheit zu fassen, der Sitz derselben wird nachträglich in einer der Städte des lombardisch-venetianischen Königreiches festgesetzt werden.

Artikel VI.

Eines der vorzüglichsten Geschäfte der Commission wird darin bestehen, periodisch zweimal im Jahre, und zwar im Frühlinge und Herbste zusammenzutreten, den Zustand des Flusses in Hinsicht auf die Schiff-Fahrt, und die Entwicklung derselben zu untersuchen, die für das kommende Jahr nöthigen Arbeiten festzustellen, und das Operat rechtzeitig den betreffenden Regierungen zu unterlegen. — Diese Commission hat überdiess die Einnahmsämter in Bezug auf die im folgenden Artikel X erwähnten Schiff-Fahrtstaxen zu überwachen, indem sie in die einzuführenden besonderen Register Einsicht nimmt, und jedem Missbrauche zuvorkömmt oder ihn abstellt, der sich zum Nachtheile oder Hemmung der schnellen Expedition der Schiffe einschleichen würde.

In der Folge wird durch eine besondere Anordnung der Geschäftskreis der Mitglieder der Commission festgesetzt werden.

Artikel VII.

Alle Mühlen und fliegende Brücken werden unter die besondere Ueberwachung der Commission gestellt seyn; ihr steht es zu, den Standpunct derselben im Falle einer Aenderung zu bestimmen, die geeigneten Signale zur rechtzeitigen Warnung der Lootsen vor einer allfälligen Gefahr aufstellen zu lassen, und alle jene Massregeln und Vorsichten zu ergreifen, welche zur Sicherheit und grösseren Entwicklung der Schiff-Fahrt zweckdienlich sind, wobei sie mit gehöriger Berücksichtigung der in den verschiedenen Staaten für die Erhaltung der Dämme und Ufer bestehenden Vorschriften vorzugehen und sich diessfalls, wo es nöthig, mit den betreffenden Regierungen in Verbindung zu setzen hat. — Es wird ihr auch

darsene, su tutto ciò insomma, che risguarda la navigazione.

Articolo VIII.

La Commissione sarà abilitata ad agire senza restrizione, dietro le basi fondamentali, stabilite nella presente convenzione, ed entro i limiti dell'importo della tassa di navigazione, di cui all'articolo X, e solo nel caso di operazioni straordinarie, e sorpassanti i detti limiti, sarà tenuta a provocarne l'approvazione dei singoli Governi.

Articolo IX.

Sarà cura della detta Commissione di stabilire il personale subalterno permanente di sorveglianza e di esecuzione, e di determinarne la compartizione e le competenze, scegliendolo in parti proporzionali, fra i sudditi dei Sovrani contraenti. A tale effetto saranno affidate le relative incombenze, preferibilmente al personale destinato alla sorveglianza degli argini e delle sponde di Po, con proporzionato compenso, pel maggior lavoro e per la maggiore responsabilità.

Articolo X.

Per le spese di questa Commissione e del personale da essa dipendente, come pure per quelle di manutenzione delle vie di alzaja, e per miglioramenti da introdursi nella navigazione del Po, sarà provveduto con apposito fondo risultante da una tassa di navigazione.

Articolo XI.

Questa tassa non avrà nulla di comune coi dazi e diritti doganali di ogni singolo Stato per quelle merci e derrate che, venendo sbarcate, possono essere consumate nei circondari di confine, od in-

także nadzór nad mostami, portami, dokami, (darsenami), słowem nad wszystkim, co należy do żeglugi.

Artykuł VIII.

Komisyja będzie mieć prawo, nieograniczonego działania na zasadach wskazanych niniejszym traktatem, i w granicach dochodu z taksy żeglugowej pozyskanego, o której mowa w Artykule X. i tylko wtenczas, gdy mają być podejmowane przedsięwzięcia nadzwyczajne i przechodzące wspomniane granice, winna zasięgać pozwolenia pojedynczych rządów.

Artykuł IX.

Do czynności tejże komisji należeć będzie, ustanowić stale personale podrzędne do dozoru i wykonania, równie jak poróżdzić takowe i oznaczyć jego płace; wybierać takowe winna stosunkowo z pomiędzy poddanych, należących do rządów kontraktujących. — Tym końcem powierzone będą odpowiednie obowiązki szczególnie osobom, ustanowionym do dozoru tam i brzegów rzeki Padu, za stosownem wynagrodzeniem podjętej pracy i większej ich odpowiedzialności.

Artykuł X.

Na koszt komisji i osób jej podległych, jako też na koszt do utrzymywania trelów (dróg do holowania statków) i do ulepszeń, mających się zaprowadzić w żegludze na rzece Padu, przeznaczony będzie fundusz, z taksy żeglugowej założyć się mający.

Artykuł XI.

Taksa takowa nie będzie mieć nic wspólnego z cłami i należnościami cłowo-urzędowemi każdego pojedynczego państwa, od towarów i artykułów, które, po ich wyładowaniu, albo w okręgach granicznych

die Aufsicht über Brücken, Häfen, Docks (Darsenen) mit Einem Worte über Alles zusehen, was die Schiff-Fahrt betrifft.

Artikel VIII.

Die Commission wird berechtigt seyn, unbeschränkt nach den im gegenwärtigen Vertrage festgesetzten Grundsätzen und innerhalb der Gränzen des Ertrages der Schiff-Fahrtstaxe, woron im Artikel X die Rede, zu wirken, und nur im Falle ausserordentlicher und die besagten Gränzen übersteigender Werkführungen (Operazioni) wird selbe verhalten seyn, für dieselben die Bewilligung der einzelnen Regierungen einzuholen.

Artikel IX.

Es wird die Sorge dieser Commission seyn, das subalterne permanente Aufsichts- und Vollzugs-Personale festzusetzen und die Vertheilung und die Bezüge desselben zu bestimmen; sie wird dasselbe verhältnissmässig aus den Unterthanen der contrahirenden Souveräne wählen. — Zu diesem Zwecke werden die betreffenden Obliegenheiten, vorzüglich dem zur Ueberwachung der Dämme und Ufer des Po bestimmten Personale, gegen verhältnissmässige Entschädigung für die vermehrte Arbeit und die grössere Verantwortlichkeit anvertraut werden.

Artikel X.

Für die Kosten der Commission und des ihr unterstehenden Personales, sowie auch für jene zur Erhaltung der Treppelwege und für die in der Po-Schiff-Fahrt einzuführenden Verbesserungen wird durch einen besonderen, mittelst einer Schiff-Fahrtstaxe zu bildenden Fond, gesorgt werden.

Artikel XI.

Diese Taxe soll nichts gemein haben mit den Zöllen und Zollamtsgebühren des einzelnen Staates für jene Waaren und Artikel, welche, nachdem sie ausgeladen wurden, entwe-

trodotte nell' interno, e sulle quali resta libero agli Stati, di disporre dietro le norme nei medesimi stabilite.

Articolo XII.

La tassa di navigazione verrà percepita in ragione della capacità dei navigli o delle barche con carico, in base dell'annessa tariffa, e senza riguardo alle merci o derrate che contengono. Navigli e barche senza carico, pagano solo la metà. Questa tassa sarà prelevata, tutta in una volta, contro regolare bolletta per ogni corsa, in qualunque senso ella abbia luogo, alla prima dogana, sia montando che discendendo, e per la navigazione interna, in tre altre dogane intermediarie, in distanze possibilmente eguali, e da designarsi di comune consenso.

La navigazione che si fa tra due dogane, senza toccare nè l'una nè l'altra, va esente anche dalla tassa di navigazione. — Per l'adempimento di queste discipline, i navigli che, procedendo da alcuno dei confluenti, proseguono il loro corso nel Po, si tratteranno, per la navigazione in esso fiume, come se incominciassero il loro corso dal punto delle foci rispettive.

Articolo XIII.

Gli Uffici doganali saranno tenuti a versare mensilmente il prodotto della tassa di navigazione, nella cassa centrale della Commissione, da designarsi nell'apposito regolamento, e gli Impiegati presteranno giuramento, di osservare coscienziosamente le prescrizioni e le discipline, che verranno emanate.

Articolo XIV.

L'esazione della tassa di navigazione si eseguirà nella maniera la più con-

spożywane albo wewnątrz kraju wywiezione być mogą, i któremi zarządzić wolno państwom według przepisów, tamże obowiązujących.

Artykuł XII.

Taksa żeglugowa oznaczoną zostanie w stosunku do jętości ładownych okrętów i statków, na podstawie załączonej taryfy, bez względu na towary lub artykuły, jakie w sobie zawierają. — Okręty lub statki nie ładowne płacić będą tylko połowę. Taksa pobieraną będzie całkowicie, na raz, za regularnem wystawieniem bólety na każdą jazdę, w jakimkolwiek bądź kierunku, przez urząd cłowy na wstępie ustanowiony, czyli to jadąc z wodą czy pod wodę; — co do wewnętrznej zaś żeglugi przez trzy inne urzędy cłowe pośredkowe, ustanowione za spólnem porozumieniem o ile można, w równej od siebie odległości.

Jeżeli żegluga odbywa się między dwoma urzędami cłowymi, — nie tykając ani jednego ani drugiego; — wolna jest od opłaty. Przy wykonaniu tego przepisu uważane być winny statki, przychodzące z rzek wpadających do Padu, i dalej na tejsze rzece płynące tak samo, jak gdyby rozpoczęły podróż swoją od punktu ujścia dotychczasowego.

Artykuł XIII.

Urzędy cłowe będą obowiązane, miesięcznie odwozić kwoty, które wpłynęły z taks żeglugowych do kasy centralnej komisji, mającej być przeznaczoną osobnym regulaminem; urzędnicy złożą przysięgę, iż sumiennie wykonywać będą rozporządzenia i przypisy, wydać się mające.

Artykuł XIV.

Taksa od żeglugi wybierać się będzie w sposób najdogodniejszej ile możliwości dla

der in den Gränzbezirken verbraucht, oder in das Innere verführt werden können, und über welche es den Staaten freisteht, nach den in denselben festgesetzten Normen zu verfügen.

Artikel XII.

Die Schiff-Fahrtstaxe wird im Verhältnisse der Tragfähigkeit der beladenen Fahrzeuge oder Barken auf Grund des beigeschlossenen Tarifes bemessen werden, ohne Rücksicht auf die Waaren oder Artikel, welche sie enthalten. — Unbeladene Fahrzeuge oder Barken zahlen nur die Hälfte. Diese Taxe wird im Ganzen, auf Einmal, gegen regelmässige Bollete für jede Fahrt behoben, diese möge in was immer für einer Richtung vor sich gehen, und zwar bei dem Eintritts-Zollamte, sei es stromauf- oder stromabwärts; — und für die innere Schiff-Fahrt, bei drei anderen Zwischenzollämtern, welche in möglichst gleichen Entfernungen durch gemeinschaftliches Uebereinkommen zu bestimmen seyn werden.

Die Schiff-Fahrt, welche zwischen zwei Zollämtern stattfindet, — ohne das eine oder das andere zu berühren, — ist von der Schiff-Fahrtstaxe befreit. Bei Vollziehung dieser Vorschriften müssen die Fahrzeuge, welche aus einem der einmündenden Ströme kommen und ihre Fahrt im Po fortsetzen, in Bezug auf die Fahrt in diesem Flusse so behandelt werden, als hätten sie ihre Fahrt erst von dem betreffenden Einmündungspuncte begonnen.

Artikel XIII.

Die Zollämter werden verpflichtet seyn, monatlich das Erträgniss der Schiff-Fahrtstaxe an die Centralcasse der Commission, welche durch das besondere Reglement bestimmt werden wird, abzuführen, und die Beamten werden den Eid leisten, gewissenhaft die zu erlassenden Verordnungen und Vorschriften zu befolgen.

Artikel XIV.

Die Einhebung der Schiff-Fahrtstaxe wird in einer sowohl der Schnelligkeit der Expedition als der Sorge, — dass kein Fahrzeug sich derselben entziehe, — zuzugendsten Art

facente, sia alla prontezza delle spedizioni, sia ad impedire che alcun mezzo di trasporto se ne esima, e perciò saranno con appositi avvisi o cartelli, indicati i precisi punti doganali, dove si riscuote.

Articolo XV.

Ad evitare poi che qualche naviglio o convoglio ometta il pagamento della tassa, o ne venga esercitato un commercio illecito, saranno stabilite di comune accordo, le relative sorveglianze, avuto però sempre in mira di non inceppare con queste lo sviluppo della libera navigazione.

Articolo XVI.

Nelle dogane designate alla percezione della tassa di navigazione, sarà istituito uno speciale registro, in cui verrà semplicemente assunto il peso delle merci, e l'importo introitato, rilasciandone un certificato, che servir dovrà di giustificazione, per la libera pratica del naviglio sul Po, e specialmente alla sua sortita.

La verifica sul quantitativo del carico si eseguirà dietro un' apposita scala che verrà affissa nelle rispettive dogane.

Articolo XVII.

La tassa di navigazione non potrà essere aumentata che di comune accordo, ed i Governi degli Stati segnatari, partendo dal principio, che il loro vero interesse consista nel favorire il commercio e che la tassa per la navigazione sia esclusivamente destinata a far fronte alle spese di manutenzione e miglioramento del corso del fiume, per aumentare viepiù la sicurezza e la facilitazione della navigazione stessa, si obbligano formalmente

pośpiechu ekspedycyi, wszelako zwrócona uchylał się będzie na to uwaga, by żaden statek nie od jej opłaty, i dla tego też oznaczone będą osobnemi obwieszczeniami lub innemi doniesieniami pewne punkta cłowe, gdzie ma taksa być pobierana.

Artykuł XV.

W celu zapobieżenia, by okręty lub transporta nie uchylały się od opłacenia taksy, i aby nie dopuszczały się przemysłnictwa, obmyślane będą za wzajemnem porozumieniem się, środki dozoru; wszelako będzie zawsze wzgląd miany, aby przez to nie został utrudniony rozwój wolnej żeglugi.

Artykuł XVI.

W urzędach cłowych, przeznaczonych do pobierania taksy od żeglugi, zaprowadzony będzie osobny rejestr, w którym zapisywać się będzie tylko waga towarów i kwota, która od takowych wpłynęła. Na to wystawiony będzie certyfikat, mający służyć statkowi za dowód wolnej żeglugi na rzece Po, szczególnie przy ujściu jego.

Objętość okrętu, rozpoznawać się będzie według osobnej skali, przybitej w dotyczących urzędach cłowych.

Artykuł XVII.

Taksa od żeglugi, podwyższoną być może tylko za spólnem porozumieniem się; ponieważ zaś rządy państw kontraktujących przyjęły za zasadę, iż prawdziwe ich dobro polega na podniesieniu handlu, tudzież iż taksa od żeglugi, przeznaczona jest wyłącznie na pokrycie wydatków potrzebnych do utrzymania i poprawienia koryta rzeki, a tem samem do tem większego bezpieczeństwa i ułatwienia żeglugi; dla tego obowiązują się wspomniane rządy uroczy-

vor sich gehen, und es werden daher mittelst eigener Kundmachungen oder Anschläge die bestimmten zollämtlichen Puncte angegeben werden, wo diese Einhebung stattfinden wird.

Artikel XV.

Um jedoch dem Falle vorzubeugen, dass Schiffe oder Transporte die Bezahlung der Taxe unterlassen, oder dass von selben Unterschleife verübt werden, sollen mit gemeinschaftlicher Uebereinstimmung die betreffenden Bewachungsmassregeln ergriffen, stets jedoch der Umstand im Auge behalten werden, dass dadurch die Entwicklung der freien Schiff-Fahrt nicht gehindert werde.

Artikel XVI.

Bei den zur Erhebung der Schiff-Fahrtstaxe bestimmten Zollämtern wird ein besonderes Register eingeführt werden, in welches einfach das Gewicht der Waaren und der eingegangene Betrag einzutragen seyn wird. Hierüber ist ein Certificat auszustellen, welches dem Fahrzeuge als Ausweis für das freie Verkehrsrecht auf dem Po, und insbesondere bei seiner Ausfahrt zu dienen hat.

Die Untersuchung der Tragfähigkeit wird nach einer besonderen, bei den betreffenden Zollämtern anzuschlagenden Scale bewerkstelliget werden.

Artikel XVII.

Die Schiff-Fahrtstaxe soll nur durch gemeinschaftliches Uebereinkommen erhöht werden können, und indem die Regierungen der contrahirenden Staaten von dem Grundsatz ausgehen, dass ihr wahres Interesse in der Begünstigung des Handels bestehe, und dass die Schiff-Fahrtstaxe ausschliesslich zur Deckung der für die Erhaltung und Verbesserung des Flussbettes nothwendigen Auslagen, und dadurch zur mehreren Sicherung und Erleichterung der Schiff-Fahrt selbst bestimmt ist, so verpflichten sich dieselben förmlich, keiner Erhöhung

di non ammettere un aumento della tassa predetta, se non che per motivi i più giusti ed i più urgenti, e di non aggravare in generale la navigazione di alcun' altra imposta oltre quelle espresse e stabilite nella presente convenzione.

Articolo XVIII.

Se per avventura tale prodotto non venisse esaurito dalle spese di sorveglianza, di manutenzione e di miglioramenti del corso del fiume per la navigazione, se ne ripartirà il resto, in relazione della rispettiva estensione territoriale lungo le sponde, regolandosene i conti alla fine di ciascun anno. Nel modo stesso si procederà nel caso di una eventuale deficienza, incontrata con spese cui i Governi avessero annuito.

Articolo XIX.

Nè la Commissione, nè verun Ufficio doganale, avranno facoltà di esentare dalla tassa prefissa o diminuirla, qualunque sia per essere la natura, l'origine e la destinazione degli effetti e delle merci e senza avere riguardo da chi provengono, ed a chi sieno dirette, e per ordine di chi se ne effettui il trasporto.

Articolo XX.

Gli affari contenziosi relativi alla navigazione, verranno decisi dagli Uffici di sorveglianza e doganali, ed in ultima istanza dalla Commissione. Quelli di polizia, sia correzionale, sia criminale, saranno di conoscenza delle rispettive Autorità giudiziarie del Distretto o Comune dove insorgono, ed avranno il corso regolare stabilito dalle vigenti leggi.

ście, nie podwyższać rzeczonej taksy, wyższy, gdy najsprawiedliwsze i nader naglące przyczyny tego wymagać będą, i w ogólności, nie nakładać na żeglugę innej opłaty, oprócz tej, która w niniejszym traktacie wyrzeczoną i ustanowioną została.

Artykuł XVIII.

Jeżeliby się wydarzyło, iż wydatki położone na dozór, utrzymanie i poprawienie koryta rzeki nie wyczerpną zupełnie wspomnionego dochodu, wówczas należy zwiększyć rozdzielić w miarę jak się ciągną wzdłuż brzegu granice państw pojedynczych; rachunki do tego dochodu odnoszące się, sprawdzane będą w końcu każdego roku. W taki sam sposób należy postępować, jeżeli się okaże brak sprowadzony przez wydatki, na które rządy zezwoliły.

Artykuł XIX.

Ani komisya, ani urząd cłowy, nie będzie mocen uwolnić od taksy przepisanej, lub zniżyć takowej; jakiegokolwiek rodzaju, pochodzenia lub z jakimkolwiek przeznaczeniem mogą być efekta i towary, i bez względu na to, kto takowe i do kogo przesela, lub na czyj rozkaz są takowe na fracht oddane.

Artykuł XX.

Spory w przedmiocie żeglugi, rozstrzygać będą urzędy nadzorcze i cłowe, a w ostatniej instancyi komisya. W razie przewinień policyjnych i zbrodni, urządowanie zostawione jest władzom sądowym, znajdującym się w obwodzie lub gminie, gdzie się takowe wydarzą; urządowanie zaś w tej mierze odbywać się winno trybem zwykłym, ustanowionym przez prawa istniejące.

der vorbenannten *Taxe* Raum zu geben, welche nicht durch die gerechtesten und dringendsten Gründe geboten wäre, und im Allgemeinen die *Schiff-Fahrt* mit keiner anderen *Auf-lage*, ausser den in diesem *Vertrage* ausgesprochenen und festgesetzten, zu belasten.

Artikel XVIII.

Wenn zufällig dieses *Erträgniss* nicht durch die *Auslagen* für die *Aufsicht*, *Erhaltung* und *Verbesserung* des *Flussbettes* zum *Besten* der *Schiff-Fahrt* erschöpft würde, so ist der *Ueberschuss*, im *Verhältnisse* der *respectiven* *Gebietsausdehnung* längs der *Ufer*, zu *ver-theilen*; die *Rechnungen* werden hierüber am *Ende* jeden *Jahres* richtig gestellt. — Auf dieselbe *Art* soll bei einem allfälligen, durch *Auslagen*, welchen die *Regierungen* zugestimmt haben, herbeigeführten *Ausfalle* vorgegangen werden.

Artikel XIX.

Weder die *Commission*, noch irgend ein *Zollamt* wird das *Recht* haben, von der vorgeschriebenen *Taxe* zu befreien oder selbe herabzusetzen, welch' immer die *Beschaffenheit* der *Ursprung* und die *Bestimmung* der *Effecten* und *Waaren* sei, und ohne *Rücksicht*, von wem dieselben abgesendet und an wen sie gerichtet, oder auf wessen *Anordnung* deren *Verfrachtung* geschieht.

Artikel XX.

Streitigkeiten, welche sich auf die *Schiff-Fahrt* beziehen, werden von den *Aufsichts-* und *Zollämtern*, und in letzter *Instanz* von der *Commission* entschieden werden. Die *Amts-*handlungen über *polizeiliche* *Straffälle* und *Verbrechen* ist den betreffenden *Gerichtsbehörden*, für den *District* oder die *Gemeinde*, wo sie vorkommen, vorbehalten, und diese werden ihren regelmässigen, von den geltenden *Gesetzen* bestimmten *Lauf* haben.

Articolo XXI.

La cura di prevenire il contrabbando sulle rive del Po, e nell' interno dei territori confinanti, resta a carico dei singoli Governi, i quali però dirameranno in proposito ai loro doganieri e guardie quelle istruzioni, che sieno consentanee, allo spirito della presente convenzione.

Articolo XXII.

Ogni bastimento o naviglio, che entra in Po, proveniente dal mare, sarà soggetto alle discipline sanitarie, prescritte nei porti austriaci o pontifici, alla foce del fiume, e non potrà proseguire il suo viaggio, che dopo di aver adempito alle medesime, ricevendone l' attestato di libera pratica, che dovrà rendere ostensibile, a qualunque richiesta da parte di competente Autorità.

Articolo XXIII.

Riguardo al servizio ed alle retribuzioni da assegnarsi ai piloti, sarà provvisto con uno speciale regolamento; di cui la stesa e l' emanazione si affidano alla Commissione di sopra mentovata.

Articolo XXIV.

Riguardo alle monete, pesi e misure, si riterrà per norma il sistema metrico decimale italiano.

Articolo addizionale.

Per estendere maggiormente i vantaggi dalla presente convenzione derivanti alla navigazione del Po, l' I. R. Governo Austriaco assume di intavolare col Piemonte le opportune trattative, cui serviranno di base le massime superiormente stabilite.

Artykuł XXI.

Każdy rząd obmyśli środki, jakby zapobiedz przemysłnictwu na brzegach Padu i wewnątrz obrębów granicznych; wszelako instrukcyę, wydane w tym celu dla urzędników i strażników cłowych winny być zgodne z duchem niniejszego traktatu.

Artykuł XXII.

Każdy okręt lub statek, wchodzący z morza do Padu, poddać się winien przy ujściu rzeki przepisom sanitarnym, obowiązującym w portach austriackich lub papieskich; dopiero po wypełnieniu takowych może odbywać dalszą drogę, otrzymawszy świadectwo wolnego wstępu (*libera pratica*), które na każde wezwanie władz odpowiednich okazać winien.

Artykuł XXIII.

Służba locmanów i płaca ich, określona będzie osobnym regulaminem; wyżej spomniona komisya ułoży i ogłosi takowy.

Artykuł XXIV.

System dziesiątkowy metryczny włoski, przyjęty będzie za prawo co do monet, miar i wag.

Artykuł dodatkowy.

Ażeby jeszcze więcej upowszechnić korzyści, wynikające z niniejszego traktatu, o żegludze na rzece Padu, rząd c. k. austriacki bierze na siebie wejść w układy z Piemontem, którym za podstawę służyć mają wyżej wyszególnione postanowienia.

Artikel XXI.

Die Sorge, den Schleichhandel an den Ufern des Po und im Innern der Gränzgebiete zu verhindern, bleibt den einzelnen Regierungen vorbehalten, welche jedoch zu diesem Ende ihren Zollbeamten und Zollwächtern solche Instructionen ertheilen werden, die dem Geiste des gegenwärtigen Vertrages entsprechen.

Artikel XXII.

Jedes Schiff oder Fahrzeug, welches vom Meere kommend in den Po einläuft, wird an der Mündung des Flusses den in den österreichischen oder päpstlichen Häfen bestehenden Sanitätsvorschriften unterworfen seyn, und wird nur nach Erfüllung derselben seine Reise fortsetzen können, nachdem dasselbe das Zeugniss der freien Zulassung (libera practica) erhalten, welches auf jedesmaliges Verlangen den competenten Behörden vorzuweisen ist.

Artikel XXIII.

Hinsichtlich des Dienstes der Lootsen und des ihnen zu verabreichenden Lohnes wird durch ein besonderes Reglement vorgesehen werden, dessen Verfassung und Veröffentlichung der früher erwähnten Commission übertragen seyn wird.

Artikel XXIV.

In Betreff der Münzen, dem Masse und Gewichte wird das italienische metrische Decimal-System als Norm angenommen.

Zusatz-Artikel.

Um die durch den gegenwärtigen Vertrag der Po-Schiff-Fahrt erwachsenden Vortheile noch weiter auszudehnen, übernimmt es die k. k. österreichische Regierung, auch mit Piemont die geeigneten Verhandlungen anzuknüpfen, welchen die oben festgestellten Bestimmungen als Grundlage zu dienen haben.

Tariffa

per la tassa di navigazione sul Po.

Per tutto il corso fra le due dogane estreme ed oltre le medesime.

I. Cl.	(Per basti- menti, na- viglie bar- che della capacità di)	1000 quint. all' insù — L. 12 — da 500 a 1000 quint. — L. 6 — „ 200 a 500 „ — L. 3 — sotto 200 quint. — L. 1.30
--------	---	--

Fra le due dogane estreme si paga la metà della tassa.

Bastimenti, navigli e barche, non carichi, pagano in ogni senso la metà.

In fede di che i rispettivi Plenipotenziari, hanno firmata la presente in triplo originale, e vi hanno apposto il sigillo delle loro armi.

Milano, li 3 Luglio 1849.

(firm ^o .) de	Bruck.	Teod. de Volo.	Ward.
	(L. S.)	(L. S.)	(L. S.)

Taryfa

taksy od żegluginy na rzece Po.

Na całej przestrzeni między dwoma ostatecznymi urzędami cłowymi i po zatakowemi.

I kl.	(od okrętów, nad 1000 kental. 12 lir austr.
II kl.	(statków i bark od 500—1000 „ 6 „ „
III kl.	(łodzi, mają- od 200—500 „ 3 „ „
IV kl.	(cych objęto- niżej 200 „ 1.30/100 „
	(ści

Wewnątrz ostatecznych dwóch urzędów cłowych płacić się będzie połowę taksy.

Okręty, statki i barki (łódzie) nieładowne płacić będą połowę w każdym kierunku.

W dowód czego mianowani pełnomocnicy niniejsze pismo w potrójnym oryginalnie podpisali i pieczęcie swe na niem wycisnęli.

Medyolan dnia 3. Lipca 1849.

(podp.) de	Bruck.	(podp.)	T. de Volo.	(po p.)	Ward.
	(L. S.)		(L. S.)		(L. S.)

Akt przystąpienia Jego Świątobliwości do traktatu zawartego na dniu 3. Lipca 1849. między rządami Austrii, Modeny i Parmy, względem wolnej żegluginy na rzece Padu, — spisany na dniu 12. Lutego 1850.

(Ratyfikacye aktu przystąpienia, zamienione zostały w Rzymie 12. Maja 1850.)

Tekst pierwotny.

Sua Santità, essendo stata amichevolmente invitata da S. M. l'Imperatore d'Austria, a volere accedere al trattato per la libera navigazione del Po, conchiuso in Milano il 3 Luglio 1849 fra i Governi di Austria, di Modena e di Parma, nella previsione di questa adesione del Governo Pontificio, e con l'impegno preso da S. M. I. R. Apost. di ottenerla — trattato, il cui convenuto, trascritto qui parola per parola è il seguente:

(Segue la Convenzione del 3 Luglio 1849 sulla libera navigazione del Po.)

e Sua Santità avendo sommamente a cuore di promuovere gli interessi dei suoi sudditi, il cui commercio ed industria non possono che prendere un maggiore sviluppo medi-

P r z e k ł a d.

Na uprzejme zaproszenie ze strony Najjaśniejszego Pana, Cesarza Austrii, ażeby Jego Świątobliwość przystąpić raczył do traktatu względem wolnej żegluginy na rzece Po, który został zawarty w Medyolanie na dniu 3. Lipca 1849. między rządami Austrii, Modeny i Parmy, w oczekiwaniu niniejszego przystąpienia rządu papieżkiego, i z obowiązkiem przyjętym przez Jego C. K. apostolską Mość, iż wyjedna rzeczzone przystąpienie do traktatu i który w całej osnovie swej, słowo w słowo tu spisany, opiewa jak następuje:

(Tu następuje konwencya względem wolnej żegluginy na rzece Po, z d. 3. Lipca 1849.)

Jego Świątobliwość, pragnąc szczerze wzrostu i pomyślności poddanych Swoich, których handel i przemysł za pomocą wolnej żegluginy na rzece Po, do wyższego rozwoju

Tarif der Schiff-Fahrtstaxe auf dem Po.

Für die ganze Fahrt zwischen den zwei äussersten Zollämtern und über dieselben hinaus.

I. Classe.	Für Schiffe, Fahr-	100 Quintals	12	Lire.
II. Classe.	zeuge und Barken	—1000 Quintals	6	„
III. Classe.	mit einer Tragfä-	„ 100—500	3	„
IV. Classe.	higkeit	unter 200	1 ¹⁰ / ₁₀₀	„

Innerhalb der äussersten zwei Zollämter wird die Hälfte der Taxe bezahlt.

Unbeladene Schiffe, Fahrzeuge und Barken zahlen in jeder Richtung die Hälfte.

Urkund dessen haben die respectiven Bevollmächtigten Gegenwärtiges in dreifachem Originale unterfertigt, und demselben ihre Insteigel beigefügt.

Mailand am 3. Juli 1849.

(Gex.) v. Bruck. (Gex.) Th. de Volo. (Gex.) Ward.

(L. S.)

(L. S.)

(L. S.)

Accessions-Acte vom 12. Februar 1850, Seiner päpstlichen Heiligkeit zu dem am 3. Juli 1849 zwischen den Regierungen von Oesterreich, von Modena und von Parma abgeschlossenen Vertrage, betreffend die freie Schiff-Fahrt auf dem Po-Flusse.

(Die Ratificationen des Accessions-Actes wurden ausgewechselt zu Rom am 11. Mai 1850.)

U e b e r s e t z u n g.

Nachdem Seine Heiligkeit von Seiner Majestät dem Kaiser von Oesterreich, freundschaftlich eingeladen worden ist, dem Vertrage über die freie Po-Schiff-Fahrt beitreten zu wollen, welcher in Mailand am 3. Juli 1849 zwischen den Regierungen von Oesterreich, von Modena und von Parma, in der Voraussicht dieses Beitrittes der päpstlichen Regierung, und mit der von Sr. k. k. apostolischen Majestät übernommenen Verbindlichkeit, solchen zu erwirken, abgeschlossen worden ist — ein Vertrag, dessen Inhalt hier Wort für Wort niedergeschrieben, und der Folgende ist:

(Folgt die Convention vom 3. Juli 1849 über die freie Schiff-Fahrt auf dem Po.)

und da Seiner Heiligkeit ungemein am Herzen liegt, die Interessen Ihrer Unterthanen zu fördern, deren Handel und Industrie durch die freie Schiff-Fahrt auf dem Po, nur eine

dianie la libera navigazione del Po, ha munito il suo Pro-Segretario di Stato, Cardinale Giacomo Antonelli degli opportuni pieni poteri, di cui copia autentica resterà qui allegata, per eseguire in suo nome tale accessione.

Il sottoscritto Cardinale dichiara conseguentemente, che Sua Santità aderisce mediante il presente atto di accessione a questo trattato, impegnandosi formalmente ad adempiere per parte Sua, agli obblighi, che Le ne derivano.

Questo atto di accessione sarà ratificato entro tre mesi che seguiranno la consegna dell'atto di accettazione, e, prima dello spirare di questo termine, verrà proceduto al concambio degli atti di ratifica, dell'atto di accessione e del corrispondente atto di accettazione.

In fede di che, noi plenipotenziario di Sua Santità abbiamo, in virtù dei nostri pieni poteri, e salvi sempre i diritti della Santa Sede già altre volte riservati, firmato il presente atto di accessione, apponendovi il sigillo delle nostre armi.

Fatto in Portici il giorno 12 febbrajo 1850.

G. Card. Antonelli.
(L. S.)

wzniesć się może—udzielił Swemu podsekretarzowi Stanu, kardynałowi Jakóbowi Antonelli, stosowne pełnomocnictwo,—którego autentyczny odpis tu jest załączony—ażebym w imieniu Jego Świątobliwości rzeczzone przystąpienie skutecznił.

W skutek czego oświadcza podpisany kardynał, iż Jego świątobliwość, niniejszym aktem akcesyi, przystępuje do rzeczzonego wyż traktatu i przyjmuje we wszelkiej formie obowiązek dopełnienia ze Swej strony powinności, które na Jego Świątobliwość z tego traktatu przypadają.

Niniejszy akt przystąpienia, zostanie ratyfikowany we trzy miesiące po wydaniu oświadczenia, iż przyjętym został; przed upływem zaś tego terminu, przystąpi się do zamiany aktów ratyfikacyjnych, aktu przystąpienia i odpowiedniego aktu przyjęcia.

W dowód czego My, pełnomocnik Jego Świątobliwości, na mocy pełnomocnictwa Naszego, a zawsze bez uszczerbku praw Stolicy Ś^{tej}, zastrzeżonych już przy innych okolicznościach, podpisaliśmy niniejszy akt przystąpienia i wycisnęliśmy na nim pieczęć Naszą.

Działo się w Portici, dnia 12. Lutego 1850.

(podp.) **J. Kard. Antonelli** m. p.
(L. S.)

323.

Traktat z dnia 8. Sierpnia 1849,

zawarty między rządami Austrii i Modeny, względem żeglugi i uregulowania granic rzeki Po, wraz z pismem ratyfikacyjnem Jego C. Mości Cesarza Austrii, z dnia 12. Wrzesnia 1849, tudzież z oświadczeniem ratyfikacyi Jego Królewskiej Wysokości Księcia Modeny, z dnia 26. Sierpnia 1849.

Tekst pierwotny.

Sua Maestà Imperiale Reale Apostolica Francesco Giuseppe I., Imperatore d'Austria, Re d'Ungheria, Boemia, Galizia, Lodomiria, Croazia, Lombardia, Venezia ecc. ecc.

Przekład

Jego c. k. apostolska Mość Franciszek Józef Pierwszy, Cesarz Austrii, król Węgierski i Czeski, Galicyi i Lodomeryi, Kroatyi, Lombardyi i Wenecyi i t. d. i t. d.

grössere Entwicklung erhalten können; — so hat Seine Heiligkeit Allerhöchst Deren Unterstaatssecretär, den Cardinal Jacob Antonelli mit den geeigneten Vollmachten — von welchen eine authentische Abschrift hier angeschlossen wird — versehen, um in Ihrem Namen diesen Beitritt zu vollziehen.

Der unterzeichnete Cardinal erklärt in Folge dessen, dass Seine Heiligkeit mittelst des gegenwärtigen Accessions-Actes, diesem Tractate beitrütt, und sich förmlich verbindet, von Ihrer Seite den Verpflichtungen nachzukommen, welche Ihr daraus erwachsen.

Dieser Beitritts-Act wird binnen drei Monaten nach erfolgter Uebergabe der Annahms-Erklärung ratificirt werden, und vor dem Ablaufe dieses Termines wird zur Auswechslung der Ratificirungs-Act, des Beitritts- und des entsprechenden Annahms-Actes geschritten werden.

Urkund dessen haben Wir, Bevollmächtigter Seiner Heiligkeit, Kraft unserer Vollmachten, und stets unbeschadet der Rechte des heiligen Stuhles, welche schon bei anderen Gelegenheiten vorbehalten wurden, den gegenwärtigen Beitritts-Act unterzeichnet, und demselben unser Insiegel beigedrückt.

So gesehen zu Portici am 12. Februar 1850.

(Unterzeichnet) **J. Card. Antonelli** m. p.
(L. S.)

323.

Vertrag vom 8. August 1849.

zwischen den Regierungen von Oesterreich und Modena, über die Schiff-Fahrt und Gränz-Regulirung am Po-Flusse, sammt der Ratifications-Urkunde Seiner Majestät des Kaisers von Oesterreich vom 12. September 1849 und der Ratifications-Erklärung Seiner königlichen Hoheit des Herzoges von Modena vom 26. August 1849.

U e b e r s e t z u n g.

Seine k. k. apostolische Majestät Franz Joseph der Erste, Kaiser von Oesterreich, König von Ungarn und Böhmen, Galizien, Lodomerien, Croatien, der Lombardei und Venedig etc. etc. und

Sua Altezza Reale l' Arciduca d' Austria Francesco V., Duca di Modena ecc. ecc.

essendo venuti nella determinazione di intraprendere la rettificazione dei confini fra i due Stati rispettivi, affine di così semplificare i rapporti commerciali dei Loro sudditi, specialmente nella vista di potere al più presto attivare la libera navigazione del Po, cui già diedero opera con apposita convenzione, hanno risoluto di procedere alla stipulazione del presente trattato. Quindi hanno nominato a Loro Plenipotenziarii:

Sua Maestà l' Imperatore d' Austria ecc. ecc. il Signor Carlo Lodovico Cavaliere di Bruck, Cavaliere dell' Imperial Ordine Austriaco di Leopoldo, Suo Ministro del commercio e delle pubbliche costruzioni;

Sua Altezza Reale l' Arciduca, Duca di Modena ecc. ecc. il Signor Conte Teodoro de Volo, Cavaliere dell' Imperial Ordine Austriaco della Corona di ferro, Suo Ciambellano e Consigliere nel Ministero degli affari esteri; i quali dopo lo scambio dei loro plenipoteri rinvenuti in valida forma, hanno convenuto quanto appresso:

Articolo I.

Nel caso che, ottenendosi da Sua Maestà l' Imperatore l' adesione del Governo Pontificio alla libera navigazione del Po, la relativa convenzione firmata dai Plenipotenziarii Austriaco, Modenese e Parmigiano in data del 3 Luglio 1849 possa entrare in attività, Sua Altezza Reale il Duca di Modena rinunzia alla giurisdizione, che di fronte alla linea fra Brescello e Gualtieri fino alla sinistra sponda di Po ha sinora esercitata, appoggiandosi sopra antichi trattati di cui i §§. 95 e 98

Jego król. Wysokość Arcyksiążę Austrii, Franciszek Piąty, książę Modeny, etc. etc.

postanowiwszy przedsięwziąć uregulowanie granic między obudwoma państwami, w tym celu, ażeby ułatwić stosunki handlowe Swych poddanych, szczególnie zaś, ażeby jak najspieszniej przyprowadzić do skutku wolną żeglugę na rzece Po, w którymto przedmiocie już osobna konwencya zawartą została, zgodzili się na to, aby przystąpić do zawarcia niniejszego traktatu, i mianowali pełnomocnikami Swymi:

Najjaśniejszy Pan, Cesarz Austrii, etc. etc. mianował p. Karola Ludwika, kawalera de Bruck, kawalera cesarsko-austr. orderu Leopolda, Swojego ministra handlu i prac publicznych:

Jego król. Wysokość Arcyksiążę, książę Modeny itd. itd. mianował p. hr. Teodora de Volo, kawalera ces. austr. orderu korony żelaznej, Swego szambelana i radcę w ministerstwie spraw wewnętrznych:

którzy zamieniwszy pełnomocnictwa Swoje, uznane za wystawione w należytej formie, zgodzili się co do następujących punktów:

Artykuł I.

Wrazie gdy, po uzyskaniu przez Najjaśniejszego Pana, J. C. Mość, przystąpienia rządu papieżkiego do wolnej żeglugi na rzece Po, wejdzie w życie, odnosząca się do tego przedmiotu konwencya, zawarta na dniu 3. Lipca 1849, między pełnomocnikami austriackim, modenским i parmezańskim, Jego król. Wysokość książę Modeny, zrzeka się jurysdykcji, które dotąd wykonywał, na podstawie dawnych traktatów, uznanych w swej mocy aktem kończącym kongres wiedeński, §§. 95 i 98,

Seine königliche Hoheit der Erzherzog von Oesterreich, Franz der Fünfte, Herzog von Modena etc. etc.

zu dem Beschlusse gelangt, die Berichtigung der Gränzen zwischen den beiderseitigen Staaten vorzunehmen, um auf diese Art die Handelsbeziehungen ihrer Unterthanen zu vereinfachen, hauptsächlich aber in der Absicht, die freie Schiff-Fahrt auf dem Po-Flusse, wofür bereits mittelst besonderer Convention Fürsorge getragen worden, auf das Schleunigste in's Werk zu setzen; sind übereingekommen zur Schliessung gegenwärtigen Tractates zu schreiten, und haben daher zu Ihren Bevollmächtigten ernannt

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich etc. etc. den Herrn Carl Ludwig Ritter von Bruck, Ritter des kaiserlich-österreichischen Leopold-Ordens, Ihren Minister des Handels und der öffentlichen Arbeiten;

Seine königliche Hoheit der Erzherzog, Herzog von Modena etc. etc. den Herrn Conte Teodoro de Volo, Ritter des kaiserlich-österreichischen Ordens der eisernen Krone, Ihren Kämmerer und Rath in dem Ministerium der auswärtigen Angelegenheiten;

welche, nachdem sie ihre in gültiger Form befundenen Vollmachten ausgewechselt, über Folgendes übereingekommen sind:

Artikel I.

In dem Falle als, nachdem von Seiner Majestät dem Kaiser die Zustimmung der päpstlichen Regierung zu der freien Schiff-Fahrt auf dem Po erlangt seyn wird, die darauf bezügliche von den österreichischen, modenesischen und parmesanischen Bevollmächtigten am 3. Juli 1849 unterzeichnete Convention in Kraft treten sollte, verzichten Seine königliche Hoheit der Herzog von Modena auf die Gerichtsbarkeit, welche Sie gegenüber der Linie zwischen Brescello und Gualtieri bis zum linken Po-Ufer, gestützt auf alte Tractate, deren

dell' Atto finale del Congresso di Vienna riconobbero l' esistenza, limitandosi a che la linea di demarcazione dei Suoi Stati segua da quel lato il Thalweg del fiume colle modalità e condizioni che si diranno in seguito.

Articolo II.

Sua Maestà Imperiale Reale Apostolica a compenso di simile rinunzia di giurisdizione, e anche ad indennizzo dei dazi che alle finanze Estensi corrispondono ora le finanze Imperiali pel transito dei generi regali nelle acque considerate di giurisdizione Estense, e specialmente a conseguire la bramata regolarità di confini, dà in permuta a Sua Altezza Reale il Duca di Modena l' alto dominio, non che qualunque diritto di sovranità e di giurisdizione sul territorio comunale di Rolo e sulla porzione di quello di Gonzaga che rimane compreso fra i canali Tagliata e Parmigiana ove ha luogo la loro confluenza. Per tal modo quel tratto di confine Austro-Estense, il quale dapprima intersecava il canale Tagliata seguirà invece la mezzeria di questo canale dal detto punto d' intersezione a quello della sua confluenza nel canale parmigiana, risalirà dipoi la mezzeria di quest' ultimo fino alla punta del territorio di Rolo, ove la fossa di Raso ed il Canalazzo confluiscono nella Parmigiana presso il Torrione della Moglia. Dopo questo punto il confine continuerà coll' odierno suo andamento lunghezzo la fossa di Raso ed il colatore Busatello: il tutto come più esattamente vedesi descritto nelle due mappe unite al presente trattato.

w części, leżącej naprzeciw linii między Brescello i Gualtieri, aż do lewego brzegu rz. Po, w ten sposób, iż linia graniczna państw Jego król. Wysokości, pociągniętą będzie środkiem koryta rzeki z temi modyfikacyami i warunkami, o których później mowa będzie.

Artykuł II.

Za owe zrzeczenie się jurysdykcji, tudzież jako wynagrodzenie za cła, które skarb cesarski obecnie płaci skarbowi esteńskiemu, od przewozu rzeczy podlegających opłacie (*generi regali*) na rzekach, uważanych za należące do zwierzchnictwa esteńskiego, szczególnie zaś, ażeby doprowadzić do skutku tak pożądaną regulację granic — odstępuje J. Ces. apostolska Mość nawzajem Jego król. Wys. księciu Modenyzwierzchnictwo, tudzież wszelkie prawa władzy najwyższej i sądowniczej w obrębie gminnym Rolo i w części obrębu Gonzaga, objętej kanałami Tagliata i Parmigiana, tam gdzie się takowe łączą. W ten sposób granica austriacko-esteńska, przecinająca dotąd kanał Tagliata, pójdzie środkiem (*mezzeria*) tego kanału aż do miejsca, gdzie tenże łączy się z kanałem Parmigiana, tudzież środkiem (*mezzeria*) tego ostatniego aż do końca powiatu Rola, gdzie Fossa di Raso Canalazzo przy Torrione della Moglia, wpadają do Parmigiano.

Poza tym punktem, granica pójdzie tak jak dotąd wzdłuż Fossa di Raso i Colatore Busatello, jak to wszystko dokładnie opisane jest w dwóch mapach. do niniejszego traktatu przyłączonych.

Gültigkeit durch §. 95 und 98 der Schlussacte des Wiener Congresses anerkannt wurde, bisher ausgeübt haben, und zwar in der Art, dass die Gränzlinie Ihrer Staaten von jener Seite längs des Thalweges des Flusses, mit den Modalitäten und Bedingnissen, wovon in der Folge die Rede seyn wird, fortlaufe.

Artikel II.

Seine k. k. apostolische Majestät übertragen als entsprechende Erwiderung für besagte Jurisdictions-Verzichtleistung und auch als Entschädigung für die Zölle, welche die kaiserlichen Finanzen den Estensischen für die Durchfahrt der steuerbaren Güter (*generi regali*) in den Gewässern, welche als zur Estensischen Gerichtsbarkeit gehörend betrachtet werden, gegenwärtig entrichten, und insbesondere um die gewünschte Regelmässigkeit der Gränzen zu erzielen, Seiner königlichen Hoheit dem Herzoge von Modena, die Oberherrlichkeit sowie jedes Souveränitäts- und Jurisdictionsrecht auf das Gemeindegebiet von Rolo und auf jenen Antheil desjenigen von Gonzaga, welcher zwischen den Canälen von Tagliata und Parmigiana, wo deren Zusammenfluss stattfindet, begriffen ist. Auf diese Art wird jene Austro-Estensische Gränzstrecke, welche bisher den Canal Tagliata durchschnitt, statt dessen der Mitte (*mezzeria*) dieses Canales von dem besagten Durchschnittspuncte bis zu jenem seines Zusammenflusses mit dem Canale Parmigiana folgen, ferner durch die Mitte (*mezzeria*) dieses Letzteren bis zur Spitze des Gebietes von Rolo sich hinaufziehen, wo die Fossa di Raso und der Canaizzo bei der Torrione della Moglia in die Parmigiana einmünden

Ueber diesen Punct hinaus wird die Gränze bei ihrer gegenwärtigen Bestimmung, längs der Fossa di Raso und dem Colatore Bussatello verbleiben, wie diess Alles in den, gegenwärtigem Tractate beiliegenden zwei Mappen genau beschrieben ist.

Articolo III.

Colla cessione dei territori preaccennati si cedono allo Stato Estense le ragioni attive e passive dello Stato Austriaco verso i medesimi. E costituisce le passive principalmente il possesso in che si trovano quei proprietari di essere esonerati dalle spese di digagna per regolamento di scoli, conservazione e difesa di arginatura, le quali spese nella provincia di Mantova furono assunte dallo Stato salvo un determinato contributo di essa provincia.

Articolo IV.

Coll' attuale trattato si rendono comuni alla parte di Po che scorre dinanzi alla sponda estense da Brescello a Gualtieri i principii ora vigenti di fronte alla sponda di Guastalla divenuta Estense in forza del trattato 28 Novembre 1844: principii i quali si desumono dalle due apposite convenzioni 25 Maggio 1821 ed 11 Luglio 1834 stipulate fra l' Austria e Parma, e che applicansi al caso speciale nel modo inferiormente indicato agli articoli V, VI, VII, IX, X, XI coll' aggiunta del prescritto all' articolo VIII.

Articolo V.

Coll' introdurre così qual limite giurisdizionale fra Stato e Stato nella confinazione del Po, il Thalweg di esso fiume, si intendne ancora che le isole poste a sinistra del medesimo in tutta la linea tanto di Guastalla, che da Brescello a Gualtieri restino o divengano Austriache, e che viceversa quelle poste a dritta sieno modenesi. Così le isole Violardi e S. Simeone già

Artykuł III.

Przy odstąpieniu wyżej wspomnianych okręgów na rzecz państwa esteńskiego, odstępuje temuż państwo austriackie wszelkie prawa i ciężary z niemi połączone. Do tych ciężarów należy w szczególności prawo tamtejszych posiadaczy gruntów, iż są wolni od kosztów utrzymywania tam (*spese di digagna*), potrzebnych do uregulowania ścieków i obwarowania grobli, które to wydatki w prowincyi Mantua. rząd na siebie przyjął, za opłacaniem pewnego datku ze strony tejże prowincyi.

Artykuł IV.

Na mocy niniejszego traktatu, zastosowane będą do tej części rzeki Po, która płynie brzegiem esteńskim od Brescello aż do Gualtieri zasady, obowiązujące co do przeciwległego brzegu Guastalli, który na mocy traktatu z dnia 28. Listopada 1844, przeszedł pod panowanie esteńskie — zasady, które wyrzeczone w dwóch konwencyach, umyślnie w tym celu zawartych na dniu 25. Maja 1821 r. i 11. Lipca 1834, między Austryą i Parmą, i która na ten szczególny przypadek, zastosowane będą w sposób, niżej pod artykułami V, VI, VII, IX, X, XI, wyszczególniony, wraz z tem, co w tym względzie art. VIII przepisuje.

Artykuł V.

W skutek ustanowienia w ten sposób granicy zwierzchnictwa, między jednym a drugim państwem doliną koryta rzeki Po, rozumie się także, że wyspy po lewej stronie, od środka leżące na całej linii, tak od Guastalli, jako też od Brescello do Gualtieri albo pozostaną przy Austrii, albo przejdą pod Austryę, przeciwnie zaś, położone po prawej stronie, do Modeny należeć mają. Tak

Artikel III.

Zugleich mit der Abtretung der vorgedachten Bezirke werden dem Estensischen Staate auch die Rechte und Lasten des österreichischen Staates in Bezug auf dieselben abgetreten. Unter diese Lasten gehört insbesondere das Recht, welches den dortigen Grundbesitzern zusteht, von den Eindammungskosten (spese di digagna) behufs der Regulirung der Abflüsse und der Erhaltung und Beschützung der Deiche befreit zu seyn, welche Auslagen in der Provinz Mantua von dem Staate gegen einen bestimmten Beitrag von Seite dieser Provinz übernommen worden sind.

Artikel IV.

Kraft des gegenwärtigen Tractates werden auch auf jenen Theil des Po, welcher vor dem Estensischen Ufer von Brescello bis Gualtieri fließt, jene Grundsätze ihre Anwendung finden, die gegenwärtig in Beziehung auf das gegenüberliegende Ufer von Guastalla, welches, vermöge des Tractates vom 28. November 1844 Estensisch geworden, in Kraft sind, Grundsätze, die aus den zwei Conventionen zu entnehmen sind, welche am 25. Mai 1821 und am 11. Juli 1834, eigens zu diesem Zwecke zwischen Oesterreich und Parma geschlossen worden, und welche auf den speciellen Fall in der weiter unten bei den Artikeln V, VI, VII, IX, X, XI angegebenen Art, nebst dem, was bei dem Artikel VIII vorgeschrieben, Anwendung finden.

Artikel V.

In Folge der so geschehenen Bestimmung des Thalweges des Po als Jurisdictions-scheide zwischen Staat und Staat, bei Abgränzung dieses Flusses, versteht es sich ferner, dass die links vom Thalweg gelegenen Inseln auf der ganzen Linie, sowohl von Guastalla, als von Brescello bis Gualtieri entweder Oesterreichisch bleiben oder werden und umgekehrt, jene rechts gelegenen Modenesisch seyn sollen. Auf diese Art werden die Inseln Violardi

regolarmente consegnate, e l'isola camerale, che nell'annessa mappa è segnata N°. I apparterranno all'Imperiale Reale Governo, e l'isola camerale nella mappa stessa segnata N°. II seguirà ad essere nella giurisdizione Estense.

Articolo VI.

Così pure i diritti di sovranità sopra le nuove isole o sulle nascenti o sugli incrementi fluviali saranno determinati dal Thalweg a seconda della loro collocazione in destra od in sinistra del medesimo (giacchè nel primo caso diverranno Estensi e nel secondo Austriaci) ritenuto che per nascenti intendonsi quelle isole, la cui altezza corrisponde almeno allo stato ordinario del fiume, determinato dall'idrometro più vicino.

Articolo VII.

Le isole e gli incrementi fluviali che si uniranno ad un continente passeranno sotto il dominio del Sovrano, il quale possiede la riva cui dessi si saranno aggregati, ritenendo unito al continente un'isola od un incremento fluviale allorchè l'interrimento di tutto o di parte dell'alveo derelitto interposto giungerà all'altezza della mezza piena e ritenendo questa corrispondere all'altezza media tra la massima magra e la massima piena conosciute e marcate dall'idrometro esistente nella linea precisamente di fronte all'isola od incremento di cui si tratta, ed in mancanza d'idrometro in tale posizione da una media presa fra le altezze dei due idrometri superiore ed inferiore, riducendo le differenze in proporzione delle distanze.

więc wyspy Violardi i St. Simeone, już oddane w porządku, tudzież Isola camerale, oznaczona na załączonej mapie znakiem N. I. należeć będą do c. k. rządu, oznaczona zaś na tejże mapie znakiem N. II. Isola camerale, zostanie pod zwierzchnictwem esteńskim.

Artykuł VI.

Tak samo będą prawa najwyższej władzy do wysp nowych lub powstających lub do odsepów, oznaczone przez dolinę koryta rzeki, według położenia takowych po lewej albo po prawej jej stronie, (w pierwszym przeto przypadku należeć będą do rządu esteńskiego, w drugim do austriackiego), przyczem służyć ma za prawo, iż pod wyspami powstającymi, rozumieć należy takie, które się wznoszą przynajmniej nad zwykły stan wody, oznaczony najbliższą miarą takowej.

Artykuł VII.

Wyspy i odsepy, które się z stałym lądem połączyły, przejdą pod panowanie władcy posiadającego brzeg, z którym się złączyły; a wyspa lub odsep (*incremento fluviale*), uważane będzie wtenczas za połączone z stałym lądem, jeżeli nanieśnienie gruntu w korycie opuszczonem i w środku leżacem, dochodzi do średniego stanu wysokiej wody, odpowiadającego średniej wysokości najniższej i najwyższej powierzchni wody, który oznaczony będzie przez wodomierz znajdujący się w prostej linii naprzeciw rzeczonej wyspy lub odsep, a w razie, gdyby w tem miejscu nie znajdował się wodomiar, przez średnią wysokość wynikającą z wysokości dwóch wodomiarów powyżej i poniżej ustawionych, po odciągnięciu różnicy, wypadającej w miarę odległości.

und S. Simeone, welche bereits regelmässig übergeben worden, und die Isola camerale, welche auf der beiliegenden Mappe mit Nr. I bezeichnet ist, der k. k. Regierung angehören, und die mit Nr. II auf derselben Mappe bezeichnete Isola camerale unter Estensischer Jurisdiction verbleiben.

Artikel VI.

Eben so werden die Souveränitätsrechte auf die neuen oder auf die entstehenden Inseln oder auf die Anschwemmungen, durch den Thalweg nach Massgabe ihrer Lage zur Rechten oder zur Linken desselben (indem sie im ersten Falle Estensisch, und im zweiten Oesterreichisch werden) bestimmt, und es wird angenommen, dass unter entstehenden Inseln solche verstanden werden, deren Hervorragung wenigstens dem gewöhnlichen Flussstande, welcher von dem nächsten Wassermesser bestimmt wird, entspricht.

Artikel VII.

Die Inseln und die Anschwemmungen, welche sich an ein festes Land angeschlossen, werden unter die Herrschaft desjenigen Souveräns übergehen, der im Besitze des Ufers ist, mit welchem sie sich vereinigt haben, und es wird angenommen, dass eine Insel oder eine Anschwemmung (incremento fluviale) als mit dem festen Lande vereinigt zu verstehen ist, wenn die Erdansetzung des ganzen oder eines Theiles des dazwischen liegenden verlassenen Flussbettes die Höhe des mittleren Hochwasserstandes erreicht, welcher Wasserstand der mittleren Höhe zwischen der geringsten und der grössten Wasserhöhe entspricht und durch den der betreffenden Insel oder Anschwemmung gegenüber in gerader Linie befindlichen Wassermesser, und in Ermangelung eines der Art gelegenen Wassermessers, durch die Durchschnittshöhe, welche aus den Höhen der zwei oberhalb und unterhalb aufgestellten Wasser-

Articolo VIII.

E poichè nelle convenzioni accennate al precedente articolo IV non è contemplato il caso dell' unione di due isole di Po appartenenti a differenti Stati, e potendo non ostante ciò avvenire, così in aggiunta col presente trattato si conviene che, tanto lungo la fronte da Brescello a Gualtieri, quanto lungo quella di Guastalla, ossia per tutto il tratto di Po esistente fra l'Austriaco e l'Estense, se avviene congiugimento di due isole, entrambe le isole unite apparterranno, indipendentemente anche dal Thalweg, a quello de' due Stati cui apparteneva già la più estesa. L'estensione relativa delle due isole verrà determinata per la parte che emerge dalle aque ordinarie del Po, il cui livello si intende corrisponda allo stato di maggiore tenuta o permanenza del fiume; e due isole saranno a considerarsi stabilmente congiunte quando l'interimento del canale interposto giunga al livello della media piena (determinata nel modo prescritto in caso analogo all'articolo VII), in guisa che soltanto per ogni maggiore elevazione del Po, le acque possano prendervi un corso continuo.

Articolo IX.

I due Governi stipulanti si impegnano reciprocamente di dare gli ordini necessari, acciocchè i loro Ingegneri rispettivamente sulla propria linea di Po si prestino, sopra vicendevole ricerca, a fare tutte le verificazioni che fossere rese necessarie per le

Artykuł VIII.

Ponieważ zaś w spomnionych w poprzedzającym arty. IV. konwencyach, nie był na uwagę wzięty przypadek, także się wydarzyć mogący, gdyby się połączyły dwie wyspy rz. Po do różnych państw należące; przeto stanowi się niniejszym traktatem dodatkowo, iż tak na całej przestrzeni od Brescello do Gualtieri, jako też do Guastalli, czyli w całym biegu rzeki Po między państwem austriackiem i esteńskim, gdyby połączenie dwóch wysp nastąpiło, obiedwie połączone wyspy, bez względu na środek koryta, należeć będą do tego państwa, które się już znajduje w posiadaniu większej wyspy. Względna rozciągłość obudwóch wysp oznaczoną zostanie podług części ich, wznoszącej się nad zwykły stan wody rz. Po, a za powierzchnię zwykłego stanu wody w rz. Po, przyjmuje się ta, która odpowiada stanowi rzeki, trwającemu przez dłuższą część roku, i dwie wyspy uważane być mają za trwale ze sobą połączone wtenczas, kiedy odsep w kanale pomiędzy nimi leżącym dosięgnie powierzchni średniej najwyższej wody (oznaczonej w sposób przepisany na podobne przypadki w art. VII), tak iż tylko przy każdym wyższym stanie jak rzeczony, woda rzeki nieprzerwanie przez kanał płynąć może.

Artykuł IX.

Obadwa rządy kontraktujące wzajemnie się obowiązują, wydać potrzebne rozkazy, ażeby inżynierowie ich, po obudwóch stronach, każdy na własnej linii Padu, czynili dochodzenia, które się stały potrzebne mi przez zmianę biegu rzeki, ażeby w myśl

messer zu entnehmen ist, erkannt und bezeichnet wird, indem man die Differenzen im Verhältnisse der Entfernungen reducirt.

Artikel VIII.

Und nachdem in den, im vorhergehenden Artikel IV. erwähnten Conventionen, der Fall der Vereinigung zweier, verschiedenen Staaten zugehörigen Po-Inseln, welcher Fall sich wohl ereignen kann, nicht in Betracht gezogen worden, so wird mittelst dieses Tractates zusatzweise hierüber bestimmt, dass sowohl längs der Fronte von Brescello bis Gualtieri, als längs Jener von Guastalla, oder durch die ganze zwischen dem österreichischen und estensischen Staate gelegenen Po-Strecke, wenn eine Vereinigung zweier Inseln sich zu trägt, beide vereinigte Inseln, abgesehen auch von dem Thalwege, Jenem der zwei Staaten anzugehören haben, welcher sich bereits im Besitze der ausgedehnteren Insel befindet. Die relative Ausdehnung der zwei Inseln wird durch den über dem gewöhnlichen Wasserstande des Po hervorragenden Theil derselben bestimmt, und das Niveau des gewöhnlichen Po-Wasserstandes so angenommen, dass es dem durch die längere Zeit des Jahres anhaltenden Fluss-Stande entspricht, und zwei Inseln werden als bleibend mit einander verbunden anzusehen seyn, sobald die Erdansetzung in dem dazwischen gelegenen Canale das Niveau des mittleren Hochwasserstandes (bestimmt auf die für ähnliche Fälle im Artikel VII vorgeschriebene Weise) erreicht, so zwar, dass nur bei jedem höheren Wasserstande das Wasser des Flusses ununterbrochen seinen Lauf durch den Canal nehmen kann.

Artikel IX.

Die zwei stipulirenden Regierungen verpflichten sich gegenseitig die nöthigen Befehle zu erlassen, auf dass ihre Ingenieure, und zwar beiderseits auf der eigenen Po-Linie, alle Erhebungen vornehmen, welche durch die Aenderung des Flusslaufes nothwendig geworden,

variazioni di corso, affine di constatare sulla scorta dei principii stabiliti agli antecedenti articoli VI, VII e VIII, sia l'apparizione di nuove isole, sia l'aggregazione di alcune di esse fra loro o ad un continente; ma ogni qualvolta avverandosi uno di questi due ultimi casi, possa aver luogo un passaggio di alto dominio o di sovranità, ciò dovrà succedere in modo regolare e previe le debite requisitorie fra Stato e Stato, appoggiate però al riferto degli Ingegneri; e se occorresse anche al sopraluogo di appositi Commissarii.

Articolo X.

Ed altresì nel caso che, sempre pel convenuto agli antecedenti articoli VII e VIII, si verifichi che alcun' isola od incremento fluviale passi da una all'altra delle due Sovranità contraenti, i redditi delle isole od incrementi che devono consegnarsi, cominceranno a decorrere dal giorno dell'effettuata consegna. In conseguenza gli arretrati che potranno essere dovuti fino a quell'epoca apparterranno di diritto alla parte cedente, la quale potrà esercitare pel loro incasso le necessarie azioni.

Articolo XI.

All'effetto di prevenire ogni discussione ed ogni timore relativamente alle dighe ed altri lavori idraulici che potrà occorrere di costruire sopra l'una o l'altra delle due rive di Po, e per impedire soprattutto che non ne nascano delle forzate deviazioni a danno dell'opposta riva, è formalmente convenuto, che i lavori e le opere di questa natura non potranno essere effettuati dall'una o dall'altra parte se non dopo

zasad ustanowionych w poprzedzających artykułach VI, VII i VIII stwierdzić, bądź zjawienie się wysp nowych, bądź połączenie kilku wysp z sobą, bądź też na koniec połączenie takowych z stałym lądem, ilekroć zaś by się wydarzyło, iż w skutek jednego z dwóch ostatnich przypadków przejść mają części z pod jednej władzy, najwyższej pod drugą; należy przejście takowe doprowadzić w porządku, i po uprzednim wzajemnem porozumieniu się piśmiennem między obudwoma państwami, opartem na relacyi inżynierów, a w razie potrzeby na oglądnienu miejscowem przez osobnych na ten cel zamianowanych komisarzy.

Artykuł X.

Z drugiej zaś strony, jeżeli się zgodnie z warunkami objętymi w artykułach VII i VIII okaże, iż wyspa lub odsep przejść ma z pod panowania jednego z rządów kontraktujących pod drugi, wówczas dochody z wysp lub odsepów, mających być oddanemi, zaczną biecć od dnia, w którym oddanie nastąpi. Dla tego zaległości, które do owej chwili zostały do żądania, należeć będą do praw strony ustępującej, która do ich ściągnięcia stosownych środków użyć może.

Artykuł XI.

Ażeby zapobiedz wszelkim rozprawom, jako też usunąć wszelką obawę o tamy i inne prace hydrauliczne, któreby wykonać potrzeba było na jednym lub drugim brzegu, i ażeby przedewszystkiem niedopuszcząć tego, iżby robiono sztuczne spusty wody ze szkodą przeciwległego brzegu; stanowi się, iż prace i dzieła tego rodzaju, przez jedną lub drugą stronę wtenczas tylko przedsiębrane być mogą, gdy obadwa

un im Sinne der in den vorhergehenden Artikeln VI, VII und VIII aufgestellten Grundsätze sei es die Erscheinung neuer Inseln, sei es die Vereinigung mehrerer derselben mit einander, oder deren Anschluss an ein festes Land zu constatiren: so oft jedoch die Ereignung eines dieser letzteren zwei Fälle den Uebergang von einer Oberherrlichkeit oder Landeshoheit zu der Anderen veranlassen könnte, soll dieser Uebergang auf regelmässige Weise und nach vorausgegangenen gehörigen Ersuchschreiben zwischen den beiden Staaten, gestützt jedoch auf die Berichterstattung der Ingenieure, und nöthigenfalls auch auf die Localbesichtigung von besonderen hierzu ernannten Commissaren stattfinden.

Artikel X.

Und andererseits in dem Falle, jedoch stets nach dem in den vorhergehenden Artikeln VII und VIII Uebereingekommenen, als es sich erweist, dass irgend eine Insel oder Anschwemmung von einer der vertragschliessenden Regierungen an die andere überzugehen habe, werden die Einkünfte der Inseln oder Anschwemmungen, welche zu überliefern seyn werden, von dem Tage der erfolgten Uebergabe an zu laufen beginnen. Dem zu Folge werden die bis zu jenem Zeitpunkte einzufordernden Rückstände von Rechtswegen dem abtretenden Theile gehören, welcher zu deren Eintreibung die geeigneten Mittel wird anwenden können.

Artikel XI

Um jeder Erörterung und jeder Besorgniss hinsichtlich der Dämme und anderer hydraulischen Arbeiten vorzubeugen, welche auf einem oder dem anderen Ufer auszuführen nöthig werden dürfte, und um vor Allem zu verhindern, dass künstliche Wasserableitungen zum Nachtheile des entgegenstehenden Ufers veranlasst werden, wird hiemit förmlich festgesetzt, dass Arbeiten und Werke dieser Art von dem einen oder von dem anderen

che i due Governi si saranno fra di loro concertati e messi perfettamente d'accordo, salve le conseguenze delle stipulazioni che potranno essere fatte a questo riguardo nella convenzione relativa al regolamento della navigazione di Po.

Articolo XII.

Affine di constatare i rispettivi esercizi di sovranità sulle isole, di cui nel precedente articolo V e per l'osservanza di quanto altro procedesse in questo particolare dal presente trattato, dovrà entro un mese dalla sua effettuazione nominarsi apposita Commissione, cui sarà demandata la facoltà del pieno relativo esequimento, salva la definitiva superiore approvazione.

Articolo XIII.

E siccome il trattato attuale mira al precipuo e vantaggioso fine di sopprimere le molte irregolarità che presenta il confine comune alle due Sovranità contraenti senza danno di nessuna di esse, ma con quegli equivalenti compensi che le località sono in grado di somministrare, così egualmente entro un mese dalla sua effettuazione sarà nominata altra apposita Commissione, la quale ispezionando il confine summentovato, e rilevandone le irregolarità proporrà gli equitativi compensi che ritenesse opportuni, affine di ottenere quella rettificazione cui i due Governi fin d'ora sono disposti.

Articolo XIV.

Con tutto ciò, siccome è accennato nell'articolo I, il presente trattato non avrà effetto se non quando potrà colla adesione del Governo Pontificio entrare in attività la convenzione per la libera navigazione

rzędy zupełnie w tej mierze się porozumieją, nie uchylając wszelako następstw owych postanowień, które w tej mierze czynić można w konwencyi, odnoszącej się do uregulowania żeglugi na rz. Po.

Art y k u ł XII.

Azeby stanowczo oznaczyć komu służy najwyższa władza nad wyspami, wspomnionemi w poprzedzającym art. V, tudzież dla wykonania tego wszystkiego, co w tej mierze niniejszy traktat za sobą pociąga, zamianowaną zostanie komisya w ciągu jednego miesiąca, rachując od zatwierdzenia jego, której udzielone będzie upoważnienie, doprowadzić do skutku wszystko to, co do tego należy, wszelako z zastrzeżeniem ostatecznego wyższego zatwierdzenia.

Art y k u ł XIII.

Ponieważ niniejszy traktat ma ten główny i korzystny zamiar, aby uchylić mnogie nieregularności, zachodzące w odgraniczeniu państw kontraktujących, bez szkody dla któregośkolwiek z nich, i za wynagrodzeniem, jakie udzielić miejscowości dozwala, przeto w miesiąc po zatwierdzeniu takowego, zamianowaną zostanie druga osobna komisya, która po oglądnięciu rzeczzonego odgraniczenia i zbadawszy jego nieregularność, uczyni propozycye słusznego wynagrodzenia, jakie uważa za stosowne do uskutecznienia takich ulepszeń, do czego obadwa rządy już dziś oświadczają się być gotowemi.

Art y k u ł XIV.

Z tem wszystkim traktat niniejszy, dopiero wtenczas wykonany zostanie, jeżeli, jak to już w art. I. jest wzmiankowane, po przystąpieniu rządu papieżkiego wejdzie w życie konwencya względem wolnej

Theile nur dann vollzogen werden dürfen, wenn die beiden Regierungen sich darüber vollkommen verständigt haben werden, unbeschadet jedoch der Folgen jener Bestimmungen, welche in dieser Beziehung in der Convention Behufs der Regulirung der Schiff-Fahrt auf dem Po getroffen werden dürften.

Artikel XII.

Um die gegenseitige Souveränitätsausübung über die Inseln, wovon im vorhergehenden Artikel V die Rede ist, zu constatiren, und wegen Beobachtung Alles dessen, was in diesem Betreff aus dem gegenwärtigen Tractate hervorgehen dürfte, soll binnen Einem Monate, von seiner Vollziehung an gerechnet, eine eigene Commission ernannt werden, welcher die Ermächtigung ertheilt wird, alles dahin Einschlagende, mit Vorbehalt jedoch der definitiven höheren Genehmigung, ins Werk zu setzen.

Artikel XIII.

Und da gegenwärtiger Tractat zum vorzüglichen und vortheilhaften Zwecke hat, die vielen Unregelmässigkeiten, welche die gemeinsame Gränze der vertragschliessenden Landeshoheiten verursacht, ohne einer derselben Nachtheil zuzufügen, und mit Gewährung jener Entschädigung abzustellen, welche die Oertlichkeit zulässt, so soll ebenfalls binnen Einem Monate von seiner Vollziehung an gerechnet, eine zweite eigene Commission ernannt werden, welche nach geschעהener Besichtigung gedachter Gränze, und nachdem sie deren Unregelmässigkeiten erhoben haben wird, die billige Entschädigung vorschlagen soll, die sie als geeignet erachten dürfte, um jene Berichtigungen herbeizuführen, zu denen die zwei Regierungen sich schon jetzt geneigt erklären.

Artikel XIV.

Bei alle dem wird gegenwärtiger Tractat, so wie es bereits im Artikel I angedeutet ist, nur dann vollzogen werden, wenn mit dem Beitritte der päpstlichen Regierung die Convention über die freie Schiff-Fahrt auf dem Po wird ins Leben treten, und alsdann werden

del Po, ed allora le rispettive rinunzie della giurisdizione estense di Po, ed immissione e presa di possesso del territorio di Rolo e di parti di quello di Gonzaga indicati all' articolo II verranno opportunamente in via diplomatica concertate fra Stato e Stato, restando nel frattanto ogni relativo diritto siccome al presente.

Articolo XV.

Il presente trattato sarà ratificato, e le ratifiche si cambieranno in Vienna entro un mese o prima se sarà possibile. E sarà cura dell' Imperiale Regio Governo Austriaco di regolare, occorrendo, la rettificazione qui convenuta d' suoi confini con apposita Legge a seconda del §. 6 della Costituzione dell' impero. In fede di che i rispettivi Plenipotenziari hanno firmato il presente in doppio originale, e vi hanno apposto il sigillo delle loro armi. Fatto in Milano li 8 Agosto 1849.

firm. **de Bruck.** firm. **Teodoro de Volo.**

(L. S.)

(L. S.)

żegluga na rz. Po; a wtenczas zgodzą się też obadwa rządy drogą dyplomatyczną w sposób odpowiedni, względem zrzeczenia się zwierzchnictwa estenskiego co do Padu, tudzież względem wprowadzenia i zajęcia w posiadanie okręgu Rolo i części okręgu Gonzaga, tak jak to ustanowione jest w art. VI; zanim to nastąpi, zostanie w swej mocy dotychczasowy stan praw obustronnych.

Artykuł XV.

Niniejszy traktat będzie ratyfikowanym, a ratyfikacye jego zamienione zostaną w Wiedniu w przeciągu miesiąca jednego. Staraniem będzie rządu c. k. austriackiego, przeprowadzić do porządku granice swego państwa, za pomocą ustawy, wydać się mającej w swoim czasie w myśl §. 6. konstytucyi cesarstwa.

W dowód czego, pełnomocnicy stron obudwóch, niniejszy traktat woryginalie podwójnym podpisali, i takowy pieczęciami swemi zaopatrzyli.

Działo się w Medyolanie dnia 8. Sierpnia 1849.

(podpisano:)

de Bruck (L. S.) **Teodoro de Volo** (L. S.)

Dokument ratyfikacyi cesarskiej traktatu, zawartego z Modeną, względem żeglugi i uregulowania granic na rzece Po.

Nos Franciscus Josephus Primus, divina favente clementia Austriae Imperator; Hungariae, Bohemiae, Lombardiae et Venetiarum, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae Rex;

Archidux Austriae etc. etc. etc.

notum testatumque omnibus et singulis quorum interest, tenore praesentium facimus:

Ad rectificandos confines inter Imperium Nostrum Mutinae Ducatum, sine simplicandorum relationum commercia-

My Franciszek Józef pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki, król Węgierski, Czeski, Lombardy i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Sławonii, Galicyi, Lodomerji i Illyrii; Arcyksiężę Austrii itd. itd. wszem w obec i każdemu z osobna, komu na tem zależy, czynimy wiadomo i zeznajemy:

Ażeby przeprowadzić do porządku granice między cesarstwem Naszem a księstwem Modeną dla ułatwienia stosun-

auch die respectiven Verzichtleistungen der Estensischen Jurisdiction auf dem Po und die Einsetzung und Besitzergreifung des Bezirkes von Rolo und eines Theiles desjenigen von Gonzaga, so wie es im Artikel II festgesetzt ist, in geeigneter Weise und auf diplomatischem Wege zwischen den beiden Staaten verabredet werden; bis dahin bleibt aber der gegenseitige bisherige Rechtszustand in Kraft.

Artikel XV.

Gegenwärtiger Tractat soll ratificirt werden und die Ratificationen sollen in Wien binnen Einem Monate, oder wo möglich früher, ausgewechselt werden. Und die k. k. österreichische Regierung wird dafür Sorge tragen, die verabredete Berichtigung ihrer Gränzen seiner Zeit mittelst eines eigenen Gesetzes nach dem Wortlaute des §. VI der Constitution des Kaiserreiches, zu ordnen.

Urkund dessen haben die respectiven Bevollmächtigten gegenwärtigen Tractat in zweifachem Originale unterzeichnet und mit ihren Insiegeln versehen.

So geschehen zu Mailand den 8. August 1849.

(Unterzeichnet) v. Bruck. (L. S.) Teodoro de Volo. (L. S.)

Kaiserliche Ratifications-Urkunde zu dem Staatsvertrage mit Modena über die Schifffahrt und Gränzregulirung am Po.

Wir Franz Joseph der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich; König von Ungarn, Böhmen, der Lombardie und Venedigs, von Dalmatien, Croatien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; Erzherzog von Oesterreich etc. etc. etc. thun kund und bekennen hiermit Allen und Jeden, welchen daran gelegen ist:

In der Absicht, die Gränzen zwischen Unserem Kaiserthume und dem Herzogthume Modena, behufs der Vereinfachung der Handelsverhältnisse unter den wechselseitigen Untertha-

lium inter unitos subditos, et praecipue ad attingendam quam celerrime liberam navigationem super flumine Pado. a Nostro et Serenissimi Mutinae Ducis Plenipotentia-riis, plena utraque ex parte agendi facultate munitis, conventio die octava mensis Augusti anni currentis Mediolani inita et signata est tenoris sequentis.

(Inseratur conventio.)

Nos visis et perpensis omnibus et singulis conventionis hujus articulis, illos omnes gratos acceptosque Nos habere hisce declaramus, verbo Nostro Caesareo-Regio spondentes, Nos ea omnia, que in illis continentur, fideliter executioni mandatu- esse. In quorum fidem majusque robur praesentes rati habitationis Nostro, tabulas manu nostra signavimus, sigilloque Nostro Caesareo-Regio adpresso firmari jussimus. Dabantur in imperiali urbe Nostra Vienna Austriae, die 12. mensis Septembris anno millesimo octingentesimo quadragesimo nono, Regnorum Nostrorum primo.

Franciscus Josephus m. p.

(L. S.)

Schwarzenberg m. p. F M L.

ków handlowych między obustronnymi poddanymi, w szczególności zaś, aby jak najspieszniej przyprowadzić do skutku wolną żeglugę na rzece Po, — Nasz pełnomocnik i pełnomocnicy Najjaśniejszego księcia Modeny, — zaopatrzeni do tego pełnomocnictwami z obudwóch stron, — zawarli i podpisali w dniu ósmego Sierpnia b. r. w Medyolanie niniejszą konwencyę, której treść następująca:

(Tu następuje konwencya.)

Po dokładnem rozpoznaniu i rozważeniu rzeczonej konwencyi i wszelkich jej postanowień, udzieliliśmy tej Nasze Cesar-skie potwierdzenie, i zatwierdzamy takową, przyrzekając Naszem ces. król. słowem, iż rozkażemy, i czuwać nad tem będziemy, ażeby wspomniona konwencya i wszystkie jej punkta dokładnie przestrzegane były.

W dowód czego niniejszy dokument ratyfikacyjny własnoręcznie podpisujemy i pieczęcią Naszą zaopatrzyć rozkazujemy.

Działo się w Naszem cesarskiem, głównem i stołecznem mieście Wiedniu dwunastego Września roku tysiąc ósmset czterdziestego dziewiątego, a panowania Naszego w roku pierwszym.

Franciszek Józef m. p.

Schwarzenberg m. p. F M L.

Dokument ratyfikacji Jego król. Wysokości księcia Modeny do traktatu z Austryą zawartego, względem żeglugi i uregulowania granic na rzece Po.

Tekst pierwotny.

Francesco Quinto, Arciduca d'Austria, Principe Reale d'Ungheria e Boemia — Per la grazia di Dio Duca di Modena, Reggio, Mirandola, Massa, Carrara, Guastalla ecc. ecc. ecc.

Avendo il Nostro Ciamberlano Conte Teodoro de Volo, Cavaliere dell'Imperial

Przekład

Franciszek piąty, Arcyksiążę Austryacki, królewicz Węgierski i Czeski, z Bożej łaski książę Modeny, Reggio, Mirandoli, Massy, Karrary, Gwastali itd. itd.

Gdy szambelan Nasz hr. Teodor de Volo, kawaler cesarskiego orderu żelaznej

nen zu berichtigen, und vorzüglich um eine freie Schiff-Fahrt auf dem Po-Flusse möglichst schnell zu erzielen, ist von Unserem Bevollmächtigten und den Bevollmächtigten des Durchlauchtigen Herzogs von Modena, — nachdem sie hiezu von beiden Seiten mit Vollmachten versehen worden, — gegenwärtige Convention am achten August l. J. zu Mailand abgeschlossen und unterzeichnet worden, welche Convention also lautet:

(Folgt die Convention.)

Nach reiflicher Prüfung und Erwägung besagter Convention und aller ihrer Bestimmungen haben Wir derselben Unsere kaiserliche Genehmigung erteilt, und bestätigen sie hiermit, indem Wir auf Unser kaiserlich-königliches Wort versprechen, die genaue Beobachtung derselben und alles dessen, was darin enthalten ist, anzuordnen, und stets darüber zu wachen, dass solches geschehe.

Urkund dessen haben Wir gegenwärtiges Ratifications-Instrument eigenhändig unterzeichnet, und mit Unserem begedrückten Insignel versehen lassen.

So geschehen in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien den zwölften September des Jahres Eintausend achthundert vierzig neun, Unserer Reiche im Ersten.

Franz Joseph m. p.

(L. S.)

Schwarzenberg m. p. FML.

Ratifications-Urkunde Seiner königlichen Hoheit des Herzogs von Modena zu dem Staa'tsvertrage mit Oesterreich über die Schiff-Fahrt und Gränzregulirung am Po.

U e b e r s e t z u n g.

Franz der Fünfte, Erzherzog von Oesterreich, königlicher Prinz von Ungarn und Böhmen, — von Gottes Gnaden Herzog von Modena, Reggio, Mirandola, Massa, Carrara, Guastalla — etc. etc. etc.

Nachdem Unser Kämmerer Conte Teodoro de Volo, Ritter des kaiserlichen Ordens der

Ordine della Corona di ferro e Consigliere presso il Nostro Ministero degli affari esteri, in vigore dei pieni poteri da Noi datigli, stabilito, concluso e sottoscritto in Milano nel giorno otto Agosto del corrente anno, col Cavaliere Carlo Lodovico de Bruck, Cavaliere dell'Imperial Ordine Austriaco di Leopoldo, Ministro del commercio e dei lavori pubblici di Sua Maestà Imperiale Reale Apostolica e Suo Plenipotenziario, il trattato di cui segue il tenore:

In nome
della Santissima ed indivisibile Trinità.
(Segue la convenzione.)

korony, i radzca w Naszem ministerstwie spraw zewnątrznych, na mocy udzielonego mu przez Nas pełnomocnictwa ułożył, zawarł i podpisał traktat na dniu 8. Sierpnia t. r. w Medyolanie z kawalerem Karolem Ludwikiem de Bruck, kawalerem ces. austriackiego orderu Leopolda, ministrem handlu i robót publicznych Jego c. k. apostolskiej Mości i pełnomocnikiem Jego — traktat, opiewający w następujący sposób:

W imię najświętszej i niepodzielnej Trójcy!

(Tu następuje konwencya.)

Veduto il suddetto trattato, lo abbiamo tanto per Noi, che pei Nostri Eredi e Successori approvato, accettato, confermato e ratificato, e per le presenti lo approviamo, accettiamo, confermiamo e ratifichiamo, promettendo in parola di Principe d'inviolabilmente osservarlo e farlo osservare.

In fede di che saranno le presenti firme di Nostra Mano, munite del Nostro maggiore sigillo e controsegnate dal Nostro Consigliere di Stato Ministro degli affari esteri Conte Giuseppe Forni.

Dato in Pavullo questo giorno ventise Agosto, mille ottocento quarantanove.

firmato **Francesco** m. p.

firmato Conte **Giuseppe Forni** m. p.

Po rozpoznaniu powyższego traktatu aprobowaliśmy tak w imieniu własnem, jakoteż Naszych dziedziców i następców, przyjęliśmy, potwierdziliśmy i ratyfikowaliśmy takowy, tak jak go niniejszym dokumentem ratyfikacyjnym aprobowujemy, przyjmujemy, potwierdzamy i ratyfikujemy i przyrzekamy Naszem słowem książęcem, ż takowy niezłomnie przestrzegać będziemy i przestrzegać każemy.

W dowód czego, dokument niniejszy własnoręcznie podpisujemy i zaopatrujemy pieczęcią Naszą, za spólnym podpisem Naszego radzcy Stanu i ministra spraw zewnątrznych, hr. Józefa Forni.

Dan w Pavullo na dniu dzisiejszym, dwudziestym szóstym Sierpnia, tysiąc osmset czterdziestego dwiewiątego roku.

(podpisano) **Franciszek**.

hr. **Józef Forni**.

eisernen Krone und Rath in Unserem Ministerium der auswärtigen Angelegenheiten, kraft der ihm von Uns ertheilten Vollmacht, mit dem Ritter Carl Ludwig von Bruck, Ritter des kaiserlich-österreichischen Leopold-Ordens, Minister des Handels und der öffentlichen Arbeiten Seiner k. k. apostolischen Majestät und Ihrem Bevollmächtigten, am achten August dieses Jahres zu Mailand einen Tractat festgesetzt, geschlossen und unterzeichnet hat, welcher also lautet :

Im Namen der allerheiligsten und untheilbaren Dreieinigkeit !

(Folgt die Convention.)

Nachdem Wir obigen Tractat eingesehen, haben Wir denselben sowohl für Uns als Unsere Erben und Nachfolger genehmiget, angenommen, bestätigt und ratificirt, so wie Wir denselben mittelst der gegenwärtigen Ratifications-Urkunde genehmigen, annehmen, bestätigen und ratificiren, und versprechen auf Unser Fürstenwort denselben unverbrüchlich zu beobachten und beobachten zu lassen.

Urkund dessen wird gegenwärtige Urkunde von Uns eigenhändig unterzeichnet, mit Unserem grösseren Insigne versehen, und von Unserem Staatsrathe und Minister der auswärtigen Angelegenheiten Conte Giuseppe Forni mitunterzeichnet werden.

Gegeben in Pavullo am heutigen Tage — den sechs und zwanzigsten August — Ein Tausend acht hundert vierzig und neun.

*Gezeichnet **Francesco.***

*Conte **Giuseppe Forni.***

ANNUAL REPORT

1850

THE BOARD OF DIRECTORS OF THE
 AMERICAN BOARD OF COMMISSIONERS
 FOR THE PROPAGATION OF THE
 GOSPEL AMONG THE
 REDUCTION OF THE

1850

THE BOARD OF DIRECTORS OF THE

AMERICAN BOARD OF COMMISSIONERS
 FOR THE PROPAGATION OF THE
 GOSPEL AMONG THE
 REDUCTION OF THE

THE BOARD OF DIRECTORS OF THE
 AMERICAN BOARD OF COMMISSIONERS
 FOR THE PROPAGATION OF THE
 GOSPEL AMONG THE
 REDUCTION OF THE

THE BOARD OF DIRECTORS OF THE
 AMERICAN BOARD OF COMMISSIONERS
 FOR THE PROPAGATION OF THE
 GOSPEL AMONG THE
 REDUCTION OF THE

THE BOARD OF DIRECTORS OF THE
 AMERICAN BOARD OF COMMISSIONERS
 FOR THE PROPAGATION OF THE
 GOSPEL AMONG THE
 REDUCTION OF THE

THE BOARD OF DIRECTORS OF THE
 AMERICAN BOARD OF COMMISSIONERS
 FOR THE PROPAGATION OF THE
 GOSPEL AMONG THE
 REDUCTION OF THE